Сряда, 18 януари 2023 г.

P9_TA(2023)0011

Правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2022 г.

Резолюция на Европейския парламент от 18 януари 2023 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2022 г. (2022/2049(INI))

(2023/C 214/06)

Европейският парламент,

— като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“),

— като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека,

— като взе предвид членове 2, 3, 8, 21 и 23 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),

— като взе предвид членове 17 и 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

— като взе предвид Европейския стълб на социалните права, и по-конкретно принципи 2, 3, 11 и 17 от него,

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и други договори и инструменти на ООН в областта на правата на човека,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за преследване и наказване на престъплението геноцид от 1948 г. и резолюция 43/29, приета от Съвета на ООН по правата на човека на 22 юни 2020 г., относно предотвратяването на геноцида,

— като взе предвид Международната конвенция на Организацията на Обединените нации от 17 декември 1979 г. срещу вземането на заложници,

— като взе предвид Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 18 декември 1979 г.,

— като взе предвид Декларацията от 25 ноември 1981 г. за премахване на всички форми на нетърпимост и дискриминация, основани на религиозна принадлежност или убеждения, провъзгласена с резолюция 36/55 на Общото събрание на ООН,

— като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание от 10 декември 1984 г.,

— като взе предвид Декларацията на ООН относно правата на членовете на националните, етническите, религиозните и езиковите малцинства от 18 декември 1992 г.,

— като взе предвид Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека, приета с консенсус на 9 декември 1998 г.,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето от 20 ноември 1989 г. и двата факултативни протокола към нея, приети на 25 май 2000 г.,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от 13 декември 2006 г., която влезе в сила в ЕС на 21 януари 2011 г. в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания ([1]),

— като взе предвид Международната конвенция за защита на всички лица от насилствено изчезване, приета от Общото събрание на ООН на 20 декември 2006 г.,

([1]) ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35.

Сряда, 18 януари 2023 г.

— като взе предвид Декларацията на ООН за правата на коренното население, приета на 13 септември 2007 г., и Конвенция № 169 на Международната организация на труда от 1989 г. относно коренното население и племенните народи,

— като взе предвид Договора на ООН за търговията с оръжие, и по-специално член 7 от него относно износа и оценката на износа, и Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие,

— като взе предвид Пекинската декларация от 15 септември 1995 г.,

— като взе предвид Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, приета на 25 септември 2015 г., и по-специално цели 1, 4, 5, 8, 10 и 16 от нея,

— като взе предвид Глобалния пакт за безопасна, организирана и законна миграция от 19 декември 2018 г. и Глобалния пакт за бежанците от 2018 г.,

— като взе предвид резолюцията на Общото събрание на ООН от 24 март 2022 г. относно хуманитарните последици от агресията срещу Украйна,

— като взе предвид оценката на Службата на Върховния комисар на ООН по правата на човека относно проблемите в областта на правата на човека, направена на 31 август 2022 г. в Синцзян-уйгурския автономен регион, Китайска народна република,

— като взе предвид изявлението на председателя на независимата международна анкетна комисия на ООН за Украйна по време на 51-вата сесия на Съвета по правата на човека на 23 септември 2022 г.,

— като взе предвид Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието от 1994 г. и резултатите от конференциите за нейния преглед,

— като взе предвид следните конвенции на Съвета на Европа: за защита на правата на човека и на човешкото достойнство във връзка с прилагането на постиженията на биологията и медицината (CETS № 164), приета на 4 април 1997 г., и протоколите към нея, за борба с трафика на хора (CETS № 197), приета на 16 май 2005 г., и за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие (CETS № 201), приета на 25 октомври 2007 г.,

— като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие („Конвенцията от Истанбул“) от 11 май 2011 г., която не всички държави членки са ратифицирали,

— като взе предвид Протокол № 6 на Съвета на Европа към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи относно премахването на смъртното наказание,

— като взе предвид резолюцията, приета от Комитета на министрите на Съвета на Европа на 16 март 2022 г., относно прекратяването на членството на Руската федерация в Съвета на Европа,

— като взе предвид заключенията на Европейския съвет относно Украйна от 30– 31 май 2022 г.,

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителните мерки срещу тежките нарушения и погазването на правата на човека ([2]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа ([3]),

— като взе предвид заключенията на Съвета от 12 юли 2021 г. относно приоритетите на ЕС в рамките на ООН по време на 76-тата сесия на Общото събрание на ООН, септември 2021 — септември 2022 г.,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 24 януари 2022 г. относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2022 г.,

([2]) ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1.

— като взе предвид заключенията на Съвета от 18 юли 2022 г. относно приоритетите на ЕС в рамките на ООН по време на 77-тата сесия на Общото събрание на ООН, септември 2022 — септември 2023 г.,

— като взе предвид съвместното съобщение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на Комисията от 25 март 2020 г., озаглавено „Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г“ (JOIN(2020)0005) и заключенията на Съвета от 18 ноември 2020 г. по този въпрос,

— като взе предвид съвместното съобщение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Комисията от 25 ноември 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III — амбициозна програма за равенство между половете и за овластяване на жените във външните дейности на ЕС“ (JOIN(2020)0017),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 24 март 2021 г. относно стратегия на ЕС за правата на детето (COM(2021)0142),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 3 март 2021 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.“ (COM(2021)0101),

— като взе предвид Ръководните принципи на ЕС относно защитниците на правата на човека, приети от Съвета на 14 юни 2004 г.,

— като взе предвид Насоките на Европейския съюз за утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право ([4]), актуализирани през 2009 г.,

— като взе предвид насоките на ЕС относно смъртното наказание, актуализирани от Съвета на 12 април 2013 г.,

— като взе предвид Насоките на ЕС относно утвърждаването и защитата на свободата на религията и убежденията, приети от Съвета на 24 юни 2013 г.,

— като взе предвид насоките на ЕС за насърчаване и защита на упражняването на всички човешки права от лесбийките, гейовете, бисексуалните, трансполовите и интерсексуалните лица (ЛГБТИ), приети от Съвета на 24 юни 2013 г.,

— като взе предвид Насоките на ЕС в областта на правата на човека относно свободата на изразяване онлайн и офлайн, приети от Съвета на 12 май 2014 г.,

— като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на недискриминацията във външната дейност, приети от Съвета на 18 март 2019 г.,

— като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на безопасната питейна вода и добрите санитарни условия, приети от Съвета на 17 юни 2019 г.,

— като взе предвид преразгледаните насоки за политиката на ЕС към трети страни по отношение на изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, приети от Съвета на 16 септември 2019 г.,

— като взе предвид преразгледаните насоки на ЕС относно диалозите за правата на човека с партньорски/трети държави, приети от Съвета на 22 февруари 2021 г.,

— като взе предвид оценката от 24 август 2022 г. на Службата на ЕП за парламентарни изследвания за прилагането на европейско равнище на насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 12 септември 2012 г., озаглавено „Корените на демокрацията и устойчивото развитие: ангажираността на Европа с гражданското общество в областта на външните отношения“ (COM(2012)0492),

([4]) ОВ C 303, 15.12.2009 г., стр. 12,

Сряда, 18 януари 2023 г.

— като взе предвид предложението на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (COM(2022)0071),

— като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за забрана на пазара на Съюза на продукти, произведени с принудителен труд (COM(2022)0453),

— като взе предвид доклада на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката за сигурност, озаглавен „Годишен доклад относно правата на човека и демокрацията по света“,

— като взе предвид стратегическата инициатива на Европейския омбудсман от 7 юли 2021 г. относно начина, по който Комисията гарантира зачитането на правата на човека в контекста на международните търговски споразумения,

— като взе предвид своята награда „Сахаров“ за свобода на мисълта, присъдена през 2021 г. на Алексей Навални, водещ руски политик, адвокат и активист за борба с корупцията, който от януари 2021 г. е задържан в Русия,

— като взе предвид своята резолюция от 3 юли 2018 г. относно нарушаването на правата на коренното население по света, включително заграбването на земи ([5]),

— като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2019 г. относно насоки на ЕС и мандат на специалния пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на вероизповеданието и убежденията извън ЕС ([6]),

— като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС ([7]),

— като взе предвид своята резолюция от 10 март 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно корпоративната надлежна проверка и корпоративната отчетност ([8]),

— като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно защитата на правата на човека и външната политика на ЕС в областта на миграцията ([9]),

— като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно последиците от изменението на климата върху правата на човека и ролята на защитниците на околната среда по този въпрос ([10]),

— като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС) ([11]),

— като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно определянето на основаното на пола насилие като нова област на престъпност по смисъла на член 83, параграф 1 от ДФЕС ([12]),

— като взе своята препоръка от 17 февруари 2022 г. до Съвета и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно корупцията и правата на човека ([13]),

---

([5]) ОВ C 118, 8.4.2020 г., стр. 15.
([6]) ОВ C 411, 27.11.2020 г., стр. 30.
([7]) ОВ C 404, 6.10.2021 г., стр. 202.
([8]) ОВ C 474, 24.11.2021 г., стр. 11.
([9]) ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 70.
([10]) ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 111.
([11]) ОВ C 99, 1.3.2022 г., стр. 152.
([12]) ОВ C 117, 11.3.2022 г., стр. 88.
([13]) ОВ C 342, 6.9.2022 г., стр. 295.

— като взе предвид своята резолюция от 17 февруари 2022 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2021 г. ([14]), както и предходните си резолюции по предишни годишни доклади,

— като взе предвид своята резолюция от 7 април 2022 г. относно закрилата от страна на ЕС на децата и младите хора, бягащи от войната в Украйна ([15]),

— като взе предвид своята резолюция от 3 май 2022 г. относно преследването на малцинствата заради техните убеждения или религия ([16]),

— като взе предвид своята резолюция от 3 май 2022 г. към стратегия на ЕС за насърчаване на образованието за децата по света: смекчаване на въздействието на пандемията от COVID-19 ([17]),

— като взе предвид своята резолюция от 5 май 2022 г. относно въздействието на войната срещу Украйна върху жените ([18]),

— като взе предвид своята резолюция от 19 май 2022 г. относно борбата срещу безнаказаността на военните престъпления в Украйна ([19]),

— като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2022 г. относно положението с правата на човека в Синцзян, включително полицейските досиета от Синцзян ([20]),

— като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2022 г. относно нов търговски инструмент за забрана на продукти, произведени чрез принудителен труд ([21]),

— като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2022 г., озаглавена „Заплахи за правото на аборт в световен мащаб: възможна отмяна на правото на аборт в САЩ от Върховния съд“ ([22]) и своята резолюция от 7 юли 2022 г. относно решението на Върховния съд на САЩ за отмяна на правото на аборт в Съединените щати и необходимостта от защита на правото на аборт и здравето на жените в ЕС ([23]),

— като взе предвид своите резолюции относно нарушенията на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава (известни като „резолюции по неотложни въпроси“), приети в съответствие с член 144 от своя Правилник за дейността след 2019 г., по-специално приетите през 2021 г. и 2022 г.,

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по правата на жените и равенството между половете,

— като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0298/2022),

А. като има предвид, че Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, както се посочва в член 2 от ДЕС; като има предвид, че дейността на Съюза на международната сцена следва да се ръководи от основополагащите принципи за неговото създаване, развитие и разширяване, които той цели да насърчава в останалата част от света и които са залегнали в член 21 от ДЕС;

Б. като има предвид, че ефективната защита и опазване на правата на човека и на човешкото достойнство трябва да са в центъра на всички външни политики на ЕС, включително развитието, търговията, сигурността и отбраната, миграцията, съседството и разширяването;

([14]) ОВ C 342, 6.9.2022 г., стр. 191.
([15]) ОВ C 434, 15.11.2022 г., стр. 50.
([16]) ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 33.
([17]) ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 44.
([18]) ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 155.
([19]) ОВ C 479, 16.12.2022 г., стр. 68.
([20]) ОВ C 493, 27.12.2022 г., стр. 96
([21]) ОВ C 493, 27.12.2022 г., стр. 132.
([22]) ОВ C 493, 27.12.2022 г., стр. 120.
([23]) Приети текстове, P9_TA(2022)0302.

В. като има предвид, че съгласуваността между вътрешните и външните политики на ЕС е неотменима част от надеждната и ефективна политика на ЕС в областта на правата на човека;

Г. като има предвид, че Съюзът силно вярва и напълно подкрепя многостранното сътрудничество, основания на правила международен ред, който се основава на спазването на международното право и демократичните процеси, както и набора от универсални ценности, принципи и норми, включително тези, заложени в Устава на ООН, от които се ръководят държавите — членки на ООН и техните взаимоотношения;

Д. като има предвид, че равенството между половете е основна ценност на ЕС; като има предвид, че правото на равно третиране и свобода от дискриминация е основно право, заложено в Договорите и в Хартата, и следва да бъде изцяло зачитано; като има предвид, че правото на неприкосновеност на личността е от първостепенно значение съгласно член 3 от Хартата; като има предвид, че поради това принципът на равенство между половете и комбинираният подход следва да се прилагат и интегрират като хоризонтален принцип във всички дейности и политики на ЕС;

Е. като има предвид, че нарастващите авторитаризъм, популизъм, нелиберализъм и нарушения на правата на човека по света застрашават основания на правила международен ред, както и ценностите и принципите, на които се основава Съюзът; като има предвид, че според индекса на демокрация за 2021 г. понастоящем по-малко от половината от световното население (45,7 %) живее в „някакъв вид“ демокрация, а повече от 37 % живеят в режим на авторитарни правителства;

Ж. като има предвид, че тероризмът остава една от най-сериозните заплахи за международния мир и сигурност и представлява явно нарушение на правата на човека и основните свободи;

З. като има предвид, че пандемията от COVID-19 доведе до нарушаване на правата на човека в целия свят в резултат на инструментите и политиките, въведени под прикритието на забавяне на разпространението на вируса, като в много случаи тези инструменти и политики бяха свързани със загубата на държавните демократични принципи в редица държави;

И. като има предвид, че извънредните ситуации, свързани с околната среда, включително тези, произтичащи от изменението на климата и обезлесяването, водят до нарушения на правата на човека и засягат не само хората в непосредствена близост до тях, но и човечеството като цяло; като има предвид, че през последните години е нараснал броят на убийствата, нападенията и други форми на насилие срещу хора, които защитават правата на човека, околната среда и достъпа на хората до тяхната земя и природни ресурси; като има предвид, че изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са две спешни и взаимосвързани предизвикателства, които стоят в основата както на устойчивото развитие, така и на упражняването на правата на човека в световен мащаб;

Й. като има предвид, че енергийната криза, добавена към производствената криза, пред която е изправена Европа, може да доведе до увеличаване на бедността и уязвимостта в Европа, което може да има отрицателно въздействие върху правата на човека;

К. като има предвид, че нарушенията на правото на свобода на мисълта и изразяването, съвестта и религията, включително правото да вярваш или да не вярваш, водят до потисничество, конфликти и войни по света; като има предвид, че нарушенията на правото на свобода на мисълта, съвестта и религията, включително правото да вярваш или да не вярваш, правото на изповядване на теистични, агностични или атеистични възгледи, да променяш религията си или да отстъпваш от нея и да изразяваш публично собствената си вяра, водят до ситуации на потисничество, конфликти и войни по света;

Общи тенденции и световни предизвикателства пред демокрацията и правата на човека

1. отново потвърждава всеобщия и неделим характер на правата на човека и достойнството, присъщо на всяко човешко същество; набляга в тази връзка на твърдата си решимост да се справи с предизвикателствата пред правата на човека в ЕС и в световен мащаб и припомня задължението на ЕС и неговите държави членки да се стремят да бъдат водеща световна сила в насърчаването и защитата на правата на човека, основните свободи и демокрацията в съответствие с основополагащите ценности на Съюза;

2. настоятелно заявява, че защитата на правата на човека, основните свободи и достойнството на всяко човешко същество трябва да бъде крайъгълен камък на външната политика на Съюза; силно насърчава Съюза във връзка с това да полага усилия за продължаване на амбициозния си ангажимент да превърне защитата на човешките права в неотменима централна част от всички политики на ЕС и да засили съгласуваността между вътрешните и външните политики на ЕС в тази област;

3. припомня, че Планът за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 — 2024 г. следва да се използва като пътна карта за приоритетите на ЕС в областта на правата на човека и следователно следва да бъде в центъра на всички външни политики на ЕС; подчертава значението на това държавите членки да поемат отговорност за Плана за действие на ЕС и да докладват публично за своите действия съгласно този документ; насърчава националните и регионалните парламенти, националните институции по правата на човека и организациите на гражданското общество да се ангажират с органи на равнището на държавите членки относно техния принос за провеждането на външната политика на ЕС в областта на правата на човека; призовава Парламента да вземе участие в бъдещия преглед и актуализиране на насоките на ЕС в областта на правата на човека от страна на Съвета и да гарантира по-голяма прозрачност при тяхното прилагане;

4. изразява дълбока загриженост относно сериозните заплахи за правата на човека и демокрацията в световен мащаб, като отбелязва, че броят на демократичните системи продължава да намалява, докато броят на авторитарните режими се увеличава, а през изминалата година почти 75 % от населението на света е изпитало влошаване на положението с правата на човека в своята страна; подчертава със загриженост сериозните нарушения на правата на човека и международното хуманитарно право на все повече места по света, както и масовата безнаказаност за тези нарушения;

5. изразява съжаление, че въпреки необходимостта от съсредоточаване върху ответните мерки срещу заплахите, породени от изменението на климата, и върху възстановяването от неблагоприятното въздействие на пандемията COVID-19 чрез световна солидарност, някои авторитарни управници — наред с лошото управление на пандемията и световните ресурси — засилват репресиите срещу политическата опозиция, несъгласието, защитниците на правата на човека, организациите на гражданското общество, включително организациите, ръководени от общността, и организациите, основани на убежденията и вярата, и независимите медии, подклаждат и задълбочават съществуващите вътрешни и международни конфликти и предизвикват нови конфликти с опустошителни последици за правата на човека; изразява съжаление във връзка с няколкото случая, в които авторитарни управници злоупотребяват с последиците от пандемията, за да оправдаят затягането на репресивните си политики;

6. обръща особено внимание на значението на последователните съвместни действия на ЕС и неговите държави членки, особено в рамките на многостранни форуми, за справяне с глобалните предизвикателства пред правата на човека и демокрацията, както и за поддържане на последователност във вътрешните и външните му политики; счита, че запазването на правилото за единодушие за някои решения в областта на външната политика на ЕС, включително санкциите, налагани на лицата, нарушаващи правата на човека, пречи на необходимите решителни действия във връзка с променящите се геополитически обстоятелства, и поради това следва да се преразгледа;

7. настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да положат повече усилия в световен мащаб в подкрепа на демокрацията и правата на човека; във връзка с това приканва ЕС и неговите държави членки самостоятелно и съвместно с международни партньори със сходно мислене да осуетяват неприемливите опити за отслабване на демократичните институции и универсалните права на човека и за намаляване на пространството и ролята на гражданското общество; потвърждава отново стойността на многостранното сътрудничество като инструмент за постигане на тази цел; подчертава значението на поставянето на въпросите относно демокрацията и правата на човека в центъра на дипломатическите отношения на ЕС с всички партньори, по-специално с държавите, считани за стратегически партньори; подчертава също така значението на поставянето на въпросите относно правата на човека в центъра на парламентарната дейност на ЕС, включително чрез трансформиране на подкомисията по правата на човека в самостоятелна комисия; отбелязва поставянето на 26 август 2022 г. на началото на пилотен проект за създаване на Европейска дипломатическа академия;

8. подчертава, че амбициозният ангажимент и реториката на външната политика на ЕС в областта на правата на човека изискват от него да служи за пример, за да не се подкопава доверието в него при противопоставянето му на глобалния упадък на демокрацията; призовава институциите и органите на ЕС, включително Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), да гарантират, че задълженията на ЕС и държавите членки в областта на правата на човека се прилагат последователно в общата външна политика и политика на сигурност на ЕС; във връзка с това ги насърчава да използват всички дипломатически инструменти както в частните, така и в публичните отношения и както на двустранна основа, така и в рамките на международните форуми, за да повдигат въпроси, свързани с правата на човека, пред държавите партньори; отново отправя призив към ЕС да обърне особено внимание на оценката и предотвратяването на всяко нарушение, свързано със собствените му политики, проекти и финансиране, включително от Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, в трети държави, и да създаде механизъм за подаване на жалби за лица или групи, чиито права може да са били нарушени от дейности на ЕС в тези държави;

Агресивната война на Русия срещу Украйна

9. осъжда по най-категоричен начин незаконната, неоправдана и непредизвикана агресивна война на Русия срещу Украйна, както и участието на Беларус чрез предоставянето на възможност на Русия да извършва смъртоносни нападения от нейната територия срещу Украйна; във връзка с това изразява дълбоката си скръб от човешкото страдание и осъжда сериозните нарушения на правата на човека и международното хуманитарно право, извършени в Украйна от руските въоръжени сили и техните пълномощници;

Сряда, 18 януари 2023 г.

10. приветства съвместните усилия на ЕС, неговите държави членки и гражданското общество в отговор на войната; приветства също така солидарността, проявена от голям брой държави към Украйна, както е видно от позицията им по време на сесиите и гласуванията на Общото събрание на ООН относно незаконната война в Украйна; отново заявява, че е необходимо да се увеличат дипломатическите усилия на ЕС по отношение на държавите, които се въздържаха или гласуваха против резолюцията, приета от Общото събрание на ООН на 2 март 2022 г. относно агресията срещу Украйна, както и против следващите резолюции по въпроса, за да се изтъкне сериозността на руската агресия и необходимостта от единодушна реакция от страна на международната общност срещу това грубо нарушение на международното право; призовава ЕС и неговите държави членки да окажат на украинския народ подкрепата, от която се нуждае, за да защити свободата, демокрацията, правата на човека и международното право; приветства безпрецедентните санкции, наложени в резултат на войната, и призовава за координираното им прилагане; освен това призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят усилията и да укрепват независимите руски организации на гражданското общество, за да допринесат за полагането на основите на бъдещата демокрация в Русия;

11. решително осъжда и изразява дълбока загриженост от жестокостите, военните престъпления и сериозните нарушения на международното хуманитарно право, включително сексуално насилие, насилие, основано на пола, мъчения и убийства на цивилни граждани и военнопленници, извършени от руските въоръжени сили и техните пълномощници по време на агресивната война на Русия срещу Украйна; настоятелно призовава да се вземат всички необходими мерки, за да се гарантира, че извършителите на военни престъпления и на нарушения на правата на човека в Украйна ще бъдат идентифицирани и подведени под отговорност във възможно най-кратък срок, както и да се осигурят ефективни средства за правна защита за щетите, понесени от украинските цивилни граждани; призовава ЕС и неговите държави членки и занапред да оказват пълна подкрепа на съответните заинтересовани страни, мерки и механизми в тази област, включително на украинските прокурори, следователи и съдии, на Международния наказателен съд (МНС), на анкетната комисия на Съвета на ООН по правата на човека и на националните разследвания съгласно принципа на универсалната юрисдикция; приветства във връзка с това факта, че ЕС е предоставил подкрепа за капацитета на МНС за провеждане на разследвания, за да му помогне да разшири разследванията на военни престъпления в Украйна; набляга на важността от бързо събиране и съхраняване на доказателства за военни престъпления и престъпления срещу човечеството и приветства усилията на гражданското общество в тази насока; приканва Комисията да предостави цялата необходима подкрепа в този процес, включително финансиране от Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа), и настоятелно призовава държавите членки сами да се заемат с тази задача, когато имат възможност; приветства изменения мандат на Консултативната мисия на ЕС в Украйна и предложението на Комисията за удължаване на мандата на Евроюст в подкрепа на борбата срещу безнаказаността във всички ситуации; призовава за вземане на информирано решение относно най-подходящите решения за подвеждане под отговорност на физическите и юридически лица, отговорни за допускането на руската агресивна война срещу Украйна и за военните престъпления, извършени на украинска територия, което следва да включва започване на наказателно преследване на престъпленията на агресия в специално създаден международен съд или под юрисдикцията на МНС;

12. призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да използват всички инструменти, с които разполагат, за да подкрепят борбата за освобождаване на Украйна от нейните окупатори и да предоставят помощ на хората, които бягат от Украйна и търсят подкрепа в държавите — членки на ЕС; отбелязва, че 8,8 милиона украинци са влезли в ЕС от началото на агресивната война на Русия срещу Украйна, от които 4 милиона са регистрирани за временна закрила или подобни национални схеми за закрила в Европа; приветства всички прояви на солидарност и помощ към украинския народ от страна на гражданите на ЕС, включително участието им в хуманитарна помощ, и приветства задействането на Директивата за временната закрила ([24]), за да се осигурят незабавна закрила и права за разселените украинци, пристигащи в ЕС; подчертава значението на засиленото финансиране на приемащите страни, включително отдаването на по-голямо внимание на достъпа до образование, икономическите възможности, жилищата, здравеопазването и интеграцията в приемащите общества; подчертава необходимостта от подкрепа, наред с другото, за жертвите на сексуално, основано на пола и репродуктивно насилие;

13. осъжда принудителното преместване и депортиране на украински деца, включително деца от здравни заведения, в Руската федерация и окупираните от Русия територии в Украйна и принудителното им осиновяване от руски семейства; призовава за подкрепата на ЕС и неговите държави членки за предоставяне на подкрепа за установяване на местонахождението на тези деца и събирането им със семействата или законните им настойници;

([24]) Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

14. подчертава, че незаконната, необоснована и непровокирана агресивна война срещу Украйна оказа огромно въздействие върху световната продоволствена сигурност, като се има предвид, че Украйна е петият по големина износител на зърно в света;

15. изразява дълбока загриженост относно безопасността на ядрените инсталации в Украйна, които са в постоянна опасност от военен обстрел; призовава ЕС, неговите държави членки и международната общност да създадат зони за безопасност около тези ядрени инсталации;

Подобряване на политиките, инструментите и дипломацията на ЕС за защита и напредък в областта на правата на човека и демокрацията по света

Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа и тематична програма „Права на човека и демокрация“

16. призовава ЕС да обмисли как да насърчава и най-добре да прилага основан на правата на човека подход във всички инструменти и стратегии на ЕС, за да укрепи външната политика на ЕС в областта на правата на човека и да се адаптира към променящата се геополитическа ситуация и да я определя; подчертава, че ИССРМС — Глобална Европа, включително тематичната му програма за правата на човека и демокрацията, е един от основните инструменти, с които разполага ЕС, за подобряване на състоянието на правата на човека по света и за подпомагане на изграждането на устойчиви, приобщаващи и демократични общества, като същевременно се противодейства на влиянието на авторитарните режими; набляга на обстоятелството, че активното участие на представителите на гражданското общество на местно равнище е от жизненоважно значение за защитата на правата на човека и демокрацията в техните страни, и отново отправя призив за пълноценното им включване във всички свързани с това външнополитически дейности на ЕС; във връзка с това приветства неоценимата помощ, която понастоящем се предоставя на организации на гражданското общество и на активистите по света в рамките на тематичната програма за правата на човека и демокрацията на ИССРМС — Глобална Европа и в рамките на Европейския фонд за демокрация; изтъква значението, което в ИССРМС — Глобална Европа се отдава на насърчаването на правата на човека и демокрацията съвместно със стратегически международни и местни партньори, наред с другото, чрез мисии на ЕС за наблюдение на избори; подчертава ролята на Парламента в процеса на програмиране на инструментите и призовава Комисията и ЕСВД да подобрят своевременното споделяне на цялата необходима информация, за да се даде възможност на Парламента да изпълнява ролята си, заложена в договорите, особено по време на геополитическите диалози на високо равнище с Комисията; призовава Комисията и ЕСВД да започнат диалог с Парламента, за да се гарантира подобрение в това отношение;

17. подчертава значението на дългосрочното планиране и продължаващата подкрепа за проектите и инициативите в рамките на ИССРМС — Глобална Европа, по-специално когато тя се отнася до региони, засегнати от конфликти, войни и природни бедствия; призовава Комисията и ЕСВД да включа подкрепата за демокрацията като хоризонтален приоритет във всички тематични и географски програми на ИССРМС — Глобална Европа;

18. отново призовава за по-голяма прозрачност по отношение на разпоредбите, свързани с правата на човека, във финансовите споразумения по ИССРМС — Глобална Европа, и за изясняване на механизма и критериите за прекратяване на действието на подобни споразумения в случай на нарушаване на правата на човека, демократичните принципи и принципите на правовата държава, както и при тежки случаи на корупция; призовава Комисията да се въздържа от използването на бюджетна подкрепа за правителства на трети държави като оперативен начин за сътрудничество с държавите, в които се наблюдават широкоразпространени нарушения на правата на човека и репресии срещу защитниците на правата на човека;

Специален представител на ЕС за правата на човека

19. напълно подкрепя работата на специалния представител на ЕС по правата на човека (СПЕС) за защитата и утвърждаването на правата на човека в света чрез взаимодействие с трети страни и в сътрудничество с партньори със сходно мислене, както и важната му роля за повишаване на ефективността на политиките на ЕС в областта на правата на човека чрез усилия за повишаване на тяхната съгласуваност; подчертава необходимостта от тясно сътрудничество между СПЕС по правата на човека и другите СПЕС по държави и региони, за да се постигне още по-голяма последователност, и призовава за повече видимост на ролята на СПЕС по правата на човека; подчертава, че е важно специалният представител на ЕС за правата на човека да продължи да си сътрудничи с международни организации, включително с ООН и нейните специални докладчици, назначени от Съвета на ООН по правата на човека, както и с представители или пратеници от други държави, отговарящи за правата на човека; призовава специалния представител на ЕС да се ангажира публично в по-голяма степен с отделни защитници на правата на човека и да си сътрудничи тясно с организации на гражданското общество и защитниците на правата на човека в ЕС и в отделните държави; подчертава значението на това специалните представители на ЕС по държави и регионално положение да се ангажират с националните органи по въпросите на правата на човека и по отделни случаи; насърчава специалния представител на ЕС за правата на човека да полага дипломатически усилия за засилване на подкрепата на ЕС за международното хуманитарно право и международното правосъдие;

20. отново заявява, че назначаването на специален представител на ЕС за правата на човека следва да подлежи на предварително изслушване в Парламента; препоръчва да се създаде рамка, по която специалният представител на ЕС да се отчита пред Парламента за постигането на целите, определени в работната програма на специалния представител на ЕС в началото на неговия мандат, и редовно да докладва за напредъка по отношение на постигането на тези цели; подчертава, че въпреки че Парламентът поддържа сътрудничество с ЕСВД, засилено с Решение № 2010/427/ЕС ([25]) на Съвета и декларацията от 2010 г. на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно политическата отчетност, е необходимо допълнително да се укрепи рамката за междуинституционални отношения между Парламента и ЕСВД, включително неговите делегации, по въпроси, свързани с правата на човека; подчертава, че ЕСВД трябва да включи Парламента в разработването на насоки за прилагането на инструментите на ЕС в областта на правата на човека, като например насоките на ЕС в областта на правата на човека или механизмите на ЕС за надлежна проверка и борба с корупцията, наред с другото, в трети държави;

21. подчертава значението на преодоляването на предизвикателствата, които възникват при координацията между институциите на ЕС по отношение на управлението на външните отношения на ЕС във връзка с правата на човека; приветства засилената координация между делегациите на ЕС, централата на ЕСВД и Генерална дирекция „Международни партньорства“ във връзка с неотложните индивидуални случаи, свързани със защитници на правата на човека;

Специален пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на религията и убежденията извън ЕС

22. отбелязва със съжаление, че постът специален пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на религията и убежденията извън ЕС остава незает в продължение на повече от година; отново отправя призив към Съвета и Комисията да извършат прозрачна и всеобхватна оценка на ефективността и добавената стойност на мандата на специалния пратеник, включително по отношение на неговата институционална позиция, за да предоставят на специалния пратеник необходимите човешки и финансови ресурси и да осигурят подходяща подкрепа за институционалния мандат, капацитета и задълженията на специалния пратеник; приветства назначаването на 7 декември 2022 г. на Франс ван Дале за специален пратеник за насърчаване на свободата на религията или убежденията извън ЕС; припомня, че задълженията на специалния пратеник следва да се насочат към утвърждаване и защита на свободата на мисълта, съвестта, религията и убежденията и правото на неизповядване на вяра, вероотстъпничество и атеистични възгледи; подчертава, че специалният пратеник следва също така да обърне специално внимание на принудителното налагане на друга религия, злоупотребата със законите за богохулството и положението на изложените на риск невярващи лица;

23. препоръчва специалният пратеник да работи в тясно сътрудничество и в условия на допълняемост на действията със специалния представител на ЕС за правата на човека и с работната група на Съвета „Права на човека“; освен това призовава специалния пратеник да провежда редовни консултации с Парламента и да си сътрудничи с комисарите, пратениците и посланиците на държавите членки, отговарящи за насърчаването на свободата на религията и убежденията, с цел координиране на действията;

Диалози на ЕС за правата на човека и други двустранни контакти с трети държави

24. подчертава, че диалозите за правата на човека с трети държави предоставят възможност за съсредоточаване върху предизвикателствата, свързани с правата на човека, и призовава те да се провеждат по ориентиран към резултатите начин, да се преразглеждат редовно и да се използва пълният им потенциал; отново призовава диалозите за правата на човека да се основават от самото начало на ясен набор от критерии, които ще позволят да се следи ефективността на диалозите; призовава ЕСВД систематично да прави оценки на резултатите от диалозите и да ги съобщава, както и да предприема съответните последващи действия; набляга на обстоятелството, че за да бъдат ефективни, диалозите не бива да се използват като самостоятелен инструмент, а трябва да бъдат включени в цялостния набор от дейности на ЕС със заинтересованите трети страни, включително в областта на търговската политика на ЕС, което ще даде простор на измерението на правата на човека и ще засили отправените в диалозите послания; обръща внимание на значението на това в рамките на диалозите за правата на човека на дневен ред да се поставят отделни случаи, по-специално тези, които Парламентът изтъква в своите резолюции, както и носителите и финалистите на наградата „Сахаров“, изложени на риск, и да се осигурява предприемането на необходимите последващи действия, както и да се докладва на Парламента за действията, предприети по тези случаи;

25. подчертава значението на систематичните, истински, достъпни и приобщаващи консултации с всички организации на гражданското общество и заинтересовани страни по време на целия процес на диалог по правата на човека;

([25]) Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

26. приветства възобновяването на диалозите за правата на човека с трети държави, произтичащо от по-благоприятния контекст на взаимодействие; счита, че когато след поредица от диалози по правата на човека не е отчетен осезаем напредък, както се случи в редица случаи, ЕС следва да коригира целите си, включително по отношение на по-широкото развитие на двустранните отношения;

Делегации на ЕС

27. Счита, че е изключително важно да се предприемат всички възможни действия за повишаване на осведомеността относно насоките на ЕС за правата на човека в делегациите на ЕС и настоятелно призовава всички делегации да гарантират правилното прилагане на тези насоки; във връзка с това отново призовава делегациите на ЕС и техните звена за контакт по въпросите на правата на човека в трети държави да работят по-активно, като предоставят редовна подкрепа на защитниците на правата на човека, включително лауреатите и финалистите на наградата „Сахаров“, които са изложени на риск, и като разглеждат задълбочено темите и отделните случаи, повдигнати в резолюциите на Парламента относно нарушения на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава; призовава длъжностните лица в делегациите на ЕС да подават сигнали до държавните органи за случаи на потисничество и преследване на защитници на правата на човека, демократична опозиция и активисти на гражданското общество, а ако засегнатите лица са задържани, да наблюдават положението им, да ги посещават в затвора, да присъстват на съдебните им процеси и да повдигат въпроса за техните случаи в рамките на диалозите по правата на човека, които ЕС провежда със съответните държави;

28. обръща внимание на случаите, в които мисиите на държавите — членки на ЕС, и делегациите на ЕС са възприели различни подходи към защитата и насърчаването на правата на човека в трети държави, въпреки че държавите — членки на ЕС, споделят общ ангажимент по този въпрос; подчертава, че посолствата на държавите — членки на ЕС, както и делегациите на ЕС следва да играят все по-голяма роля в насърчаването и защитата на правата на човека, както и в подкрепата на гражданското общество в трети държави; призовава делегациите на ЕС да създадат работни групи по правата на човека, обединяващи съответните служби на посолствата на държавите членки и делегациите на ЕС, и да си сътрудничат тясно с представители на международни и регионални организации на гражданското общество в съответните трети държави;

Глобален режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС)

29. приветства факта, че глобалният режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека се използва все по-често чрез налагане на целенасочени санкции от страна на Съвета и представлява ключов инструмент, укрепващ ролята на ЕС като световен фактор в областта на правата на човека; призовава за ефективно и цялостно прилагане на вече приетите ограничителни мерки по координиран начин и за приемането на допълнителни мерки, ако е необходимо; призовава ЕС да използва по-динамично този инструмент като неразделна част от външната си политика в областта на правата на човека; призовава за стриктното, последователно и единно прилагане на ограничителните мерки във всички държави членки като условие за надеждността и ефикасността на външната дейност на ЕС; призовава ЕС да работи с единомислещи партньори, за да насърчи повече държави да приемат режими на санкции, и да координира съвместното приемане на целенасочени ограничителни мерки, за да се постигне максималната им ефективност на световно равнище; приветства ангажимента, поет от председателя на Комисията в нейната реч за състоянието на Съюза през 2022 г., да представи мерки за актуализиране на законодателната рамка на ЕС за борба с корупцията и за включване на корупцията в глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека, което е в съответствие с позицията на Парламента, с цел ефективно насочване към икономическите и финансовите посредници на нарушителите на правата на човека; отново призовава за въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство при вземането на решения от Съвета и за прилагането на санкции съгласно Глобалния режим на ЕС на санкции; отново призовава Комисията и Съвета да се постараят да въведат препоръките на Парламента за бъдещи целенасочени санкции, както е предвидено в неговите резолюции и в други документи;

30. приветства изготвените през 2021 г. списъци в рамките на глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека; призовава Съвета, държавите членки и ЕСВД да разработят стратегия за подобряване на взаимодействието между глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека и режимите на санкции на географски принцип, по-специално чрез по-доброто използване на глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека, за да се санкционират нарушения, които не могат да бъдат пряко свързани с дадена държава, например в случаи на извършени нарушения на правата на човека от наемници в територии извън правителствен контрол или в случаи от трансграничен характер, като например трафик на хора;

31. изразява дълбока загриженост и осъжда целенасочените политики на някои държави да арестуват, да задържат произволно и да подлагат на съдебни преследвания по скалъпени обвинения чуждестранни лица, включително граждани на ЕС, с пропагандна цел или за използване на затворници като инструмент за международни преговори и размяна или средство за упражняване на политически натиск; подчертава, че задействането на тази политика представлява акт на вземане на заложници по смисъла, определен в Международната конвенция за борба срещу вземането на заложници; призовава Комисията, ЕСВД и държавите членки да предприемат мерки за предотвратяване на подобни актове и да предупреждават гражданите на ЕС, по-специално лицата с двойно гражданство, за рисковете от арестуване при посещения на територията на определени държави; призовава Съвета да разгледа прилагането спрямо лица или органи, отговорни за произволни арести или задържания на граждани на ЕС като „държавни заложници“, ограничителни мерки, предвидени от глобалния режим на санкции на ЕС за нарушения на правата на човека;

Сряда, 18 януари 2023 г.

Корупция и права на човека

32. подчертава, че корупцията сериозно отслабва демократичното управление, възпрепятства упражняването на правата на човека по света, улеснява и продължава нарушенията на правата на човека и принципите на правовата държава и засяга непропорционално най-уязвимите и маргинализирани лица и групи в обществото; призовава борбата с корупцията да стане част от цялостните усилия и политики на ЕС за утвърждаване на правата на човека и демокрацията, като се разработи специална глобална стратегия за борба с корупцията, включваща програми в рамките на външните финансови инструменти на ЕС, и се засили контролната роля на Парламента; подчертава, че е изключително важно ЕС и неговите държави членки да водят чрез даване на пример, като водят борба срещу корупцията, свързана с лица, установени в ЕС, като прилагат най-високите стандарти за прозрачност при външното си финансиране и като увеличават своята подкрепа за организациите на гражданското общество, активистите и разследващите журналисти, ангажирани в борбата срещу корупцията;

33. призовава ЕС да работи за предлагане на създаването на набор от стандарти за борба с корупцията, които да се прилагат по еднакъв начин в световен мащаб, за насърчаване на създаването на ефективни органи за борба с корупцията и приемането на стабилни регулаторни рамки, както и за справяне с юрисдикциите, практикуващи поверителност, и данъчните убежища; насърчава сътрудничеството между Европейския съюз, неговите държави членки, трети държави и международни организации, по-конкретно на съдебно, полицейско и разузнавателно равнище, с цел обмен на най-добри практики и на ефективни инструменти в борбата с корупцията и нейното предотвратяване; призовава да се работи за създаването на международен съд за борба с корупцията под надзора на ООН;

Клаузи за правата на човека в международни споразумения

34. отново призовава за включване на строги клаузи за правата на човека в споразуменията между ЕС и трети държави, подкрепени от ясен набор от критерии и процедури, които да бъдат следвани в случай на нарушения; приканва Комисията и ЕСВД да обмислят усърдно как да се гарантира ефективното наблюдение и прилагане на клаузите за правата на човека в действащите международни споразумения; подчертава, че ЕС следва да реагира бързо и решително на системни нарушения на клаузите за правата на човека от страна на трети държави, включително чрез временно прекратяване на съответните споразумения, ако други възможности се окажат неефективни; подчертава, че прегледът на Общата схема от преференции (ОСП) на ЕС, текущият законодателен процес за нов регламент относно ОСП и прегледът на прилагането от държавите — бенефициери по ОСП, на международните конвенции, свързани с правата на човека, включително трудовите права, предлагат възможност за засилване на ангажимента за спазване на правата на човека в съответните трети държави;

35. призовава Комисията, при договарянето на споразумения за свободна търговия (ССТ) с трети държави, да изисква от тях да ратифицират основните международни конвенции, свързани с правата на човека, трудовите права и околната среда, включително Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права; подчертава, че ратифицирането на тези конвенции от трети държави в идеалния случай следва да се извърши преди приключването на преговорите за ССТ, така че спазването на тези конвенции да бъде издигнато до съществен аспект на ССТ и да бъдат договорени специални клаузи; освен това призовава в основните клаузи на споразуменията за свободна търговия да се признава, че държавите — страни по тях, трябва да зачитат и защитават правата на човека, както е посочено във Всеобщата декларация за правата на човека, обичайното право и международните конвенции, от които те са част;

36. подчертава значението и призовава за значително подобряване на качеството на предварителните и последващите оценки на въздействието върху устойчивостта (ОВУ); подчертава, че целта на оценките на въздействието върху устойчивото развитие следва да бъде да се гарантира, че споразумението, което е в процес на договаряне, в своите подробни, формулирани клаузи, предоставя достатъчно инструменти за избягване на отрицателни въздействия върху правата на човека; препоръчва организациите на гражданското общество да бъдат част от управлението на ОВУ, оценките да се извършват от експерти по правата на човека и трудовите права и да се взема предвид приносът на организациите на гражданското общество;

Дейности в подкрепа на демокрацията

37. изтъква, че през 2022 г. се навършват 10 години от решението на Парламента да прояви своята ръководна политическа роля като предприеме решителна стъпка напред в дейностите си за подкрепа на демокрацията, които от 2014 г. насам се осъществяват чрез всеобхватен подход в подкрепа на демокрацията; приветства по-специално подкрепата му за изграждане на капацитет на партньорските парламенти, за посредничество и насърчаване на културата на диалог и компромис, включително сред младите политически ръководители, както и за овластяване на жените парламентаристи, защитниците на правата на човека и представителите на организациите на гражданското общество и свободните медии; приканва Комисията да не спира усилията си в тези области и да ги задълбочава, както и да увеличи финансирането и подкрепата за органите и агенциите на ЕС, а също и за други организации, които получават безвъзмездни средства, като

зачита принципа за недопускане на дискриминация; подчертава, че в настоящата обстановка на засилено напрежение в световен мащаб и репресии във все повече страни пряката подкрепа за организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека и хората, които изразяват критично мнение и несъгласие, е от изключителна важност;

38. подчертава значението на мисиите на ЕС за наблюдение на избори и приноса на Парламента за разработването и усъвършенстването на тяхната методика; приканва Комисията в този контекст да обмисли възможността за актуализиране на методиката за наблюдение на избори, така че тя да отразява развитието през последните две десетилетия; настоятелно призовава третите държави да прилагат на практика препоръките, направени от мисиите на ЕС за наблюдение на избори, с цел подобряване на организацията и средата за изборните процеси в бъдеще и по този начин за повишаване на тяхната прозрачност и законосъобразност, така че да бъдат подобрени демократичните стандарти на заинтересованите държави; подчертава значението на засилването на подкрепата на ЕС за местните наблюдатели на избори, по-специално по отношение на защитата; отново призовава ЕС да работи в тясно сътрудничество с местни и международни организации като ОССЕ, Бюрото за демократични институции и права на човека, Съвета на Европа и други организации, подкрепили Декларацията относно принципите за международно наблюдение на избори;

Многостранно сътрудничество и действия на ЕС на многостранно равнище

39. отново потвърждава, че ефективната защита на правата на човека по света изисква силно международно сътрудничество на многостранно равнище; подчертава особено важната роля на ООН и на нейните органи като основен форум, който трябва да може успешно да съдейства за развитието на усилията за мир и сигурност, устойчиво развитие и зачитане на правата на човека и международното право; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да подкрепят работата на ООН, както от политическа, така и от финансова гледна точка, включително всички органи на ООН по правата на човека, и по-специално органите по договорите и специалните процедури; за тази цел призовава генералния секретар на ООН да предоставя подходящи ресурси от бюджета на ООН и настоятелно призовава държавите — членки на ЕС, да увеличат своите доброволни вноски; подчертава необходимостта ЕС и неговите държави членки да се стремят да говорят с един глас както в ООН, така и в други многостранни форуми и да утвърждават по този начин най-високите стандарти в областта на правата на човека; припомня задълженията на всички държави членки на ООН да насърчават и защитават всички човешки права и основни свободи, както е записано в Учредителния устав на ООН и Резолюция 60/251 на Общото събрание на ООН; изразява съжаление относно факта, че двама постоянни членове на Съвета за сигурност на ООН са отговорни за груби нарушения на правата на човека, изразяващи се във военни престъпления и дори геноцид; призовава държавите — членки на ООН, да се въздържат от предприемането на стъпки назад, които отслабват защитата на правата на човека; подчертава, че Съветът на ООН по правата на човека има отговорността да противодейства на всички тежки нарушения на правата на човека по света; изразява съжаление във връзка с факта, че редица членове на Съвета на ООН по правата на човека показаха грубо незачитане на задълженията си в областта на правата на човека, доказаха наличието на сериозни нарушения на правата на човека и не сътрудничиха с механизмите на ООН за правата на човека; във връзка с това призовава за основна реформа на критериите за членовете на Съвета на ООН по правата на човека; призовава ЕСВД да инициира и ръководи усилията за постигане на координирана позиция на ЕС и държавите членки относно членството в Съвета на ООН по правата на човека, което би насърчило по-голяма прозрачност в изборния процес, по-специално чрез публично оповестяване на гласовете на държавите — членки на ЕС, и предоставяне на мотивите за това гласуване, насърчаване на истински конкурентен процес, като се гарантира, че трите регионални блока, в които членуват държавите — членки на ЕС, представят повече кандидати, отколкото места, както и да бъде осигурявана отчетност за кандидатите чрез упражняване на контрол върху техните доброволни ангажименти и резултати от сътрудничеството със Съвета на ООН по правата на човека, органите по договорите на ООН и специалните процедури;

40. решително осъжда всички нападения срещу мандатоносителите по специалните процедури на ООН и срещу независимостта на техните мандати; призовава държавите членки и демократичните партньори на ЕС да се противопоставят решително на тези опити и да предприемат всички възможни мерки, за да помогнат за осигуряването на безопасни и отворени пространства за взаимодействие на отделни лица и организации на гражданското общество с ООН, неговите представители и механизми; подчертава работата на анкетните комисии и мисиите за установяване на фактите на ООН, които все по-често се използват за реагиране на ситуации, включващи сериозни нарушения на международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека, както и за борба с безнаказаността;

41. призовава ЕС и държавите членки да подкрепят укрепването на регионалните системи за правата на човека, включително чрез финансова помощ и споделяне на опит на междурегионално равнище; подчертава по-специално решаващата роля на установените в рамките на тези регионални системи органи за наблюдение и съдебни механизми, както и тяхното допълване със системата на ООН за правата на човека;

42. призовава ЕС и държавите членки да застанат начело на усилията в международните форуми за насърчаване на приемането на всеобщо признато определение на понятието „тероризъм“, като се отчита целта за водене на борба срещу това бедствие; освен това ги призовава да застанат начело на усилията в контекста на Осмата глобална стратегия на ООН за борба с тероризма през 2023 г. за добавяне на категорична формулировка, която да признава оказаното отрицателно въздействие

на злоупотребата със законите и политиките за борба с тероризма върху гражданското пространство, и настоятелно призовава всички държави да предприемат необходимите стъпки за реформа или отмяна на тяхното законодателство за борба с тероризма, за да гарантират, че то не оказва неблагоприятно въздействие върху гражданското общество и защитниците на правата на човека; призовава ЕС и държавите членки да застанат начело на усилията в рамките на форумите на ООН за установяване на конструктивен диалог с организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека и да гарантират, че участват пълноценно във всички етапи на разработването и прилагането на политиките за борба с тероризма;

43. изразява дълбока загриженост във връзка с нарастващите нападения срещу основания на правила световен ред от страна на авторитарни режими, включително чрез оспорване на универсалността на правата на човека, релативизиране на правата на човека, твърдения, че те са инструмент на културна хегемония, използван от западните държави, подриване на международното право в областта на правата на човека чрез неговото ново тълкуване и подкопаване на функционирането на органите и механизмите на ООН за търсене на отговорност от държавите за нарушения на правата на човека; подчертава, че ЕС трябва да поддържа защитата на универсалността на правата на човека като основен приоритет и за тази цел да води пакт и да работи в съюз с други демокрации и единомислещи партньори за укрепване на многостранните организации и за защита на основания на правила световен ред срещу нарастващите авторитарни сили; подчертава, че понижената ефективност на органите на ООН води до реални разходи, изразяващи се в конфликти, човешки жертви и страдания, и сериозно отслабва цялостната способност на държавите да се справят със световните предизвикателства; приканва държавите членки на ЕС и техните съ-мишленици да задълбочат усилията си за обръщане на тази тенденция;

44. подчертава необходимостта от извършване на безпристрастен, справедлив и прозрачен преглед на заявленията за предоставяне на консултативен статут в Икономическия и социален съвет на ООН от страна на неправителствени организации (НПО); призовава да бъдат предприети стъпки за създаване на собствено място на Съюза във всеки многостранен форум, включително в Съвета за сигурност на ООН, в допълнение към вече съществуващото постоянно членство на една от държавите членки в Съвета за сигурност, което би засилило способността на ЕС да действа, както и неговата последователност и доверието в него по света; призовава ЕС и неговите държави членки да участват в общите разисквания на Общото събрание на ООН и настоятелно призовава членовете на Икономическия и социален съвет на ООН да продължат да премахват необоснованите пречки пред НПО за получаване на акредитация си в Икономическия и социален съвет на ООН, по-специално тези НПО, чиито заявления са чакали много дълго време;

Зачитане на международното хуманитарно право

45. отбелязва със загриженост нарастващото незачитане на международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека, особено при продължаващите конфликти по света; подчертава, че е изключително важно агенциите за хуманитарна помощ и благотворителните организации да могат безпрепятствено да предоставят пълна и навременна подкрепа на всички уязвими групи от населението, и призовава всички страни във въоръжените конфликти да защитават цивилното население, както и хуманитарните, медицинските и медийните работници, а също така и работниците в сферата на образованието; призовава за създаването на постоянни хуманитарни коридори в региони, в които се води война, както и в случаи на сражения, за да могат застрашените цивилни граждани да избягат от конфликта, и категорично осъжда всякакви нападения срещу тях;

46. припомня, че международното хуманитарно право следва да направлява политиките на ЕС във връзка със ситуации на окупация или анексиране на територия, и подчертава, че е важно да се гарантира тяхната съгласуваност по отношение на тези ситуации; подчертава отговорността на дружества, установени в ЕС, да прилагат най-строги политики за надлежна проверка към всяка икономическа или финансова дейност в тези територии или с тях, и да гарантират стриктно спазване на международното право и на политиките на санкции на ЕС, когато е приложимо за тези ситуации;

Борба с безнаказаността и утвърждаване на международното наказателно правосъдие

47. подчертава връзката между нарушенията на правата на човека и широко разпространената безнаказаност и липса на отчетност в регионите и държавите, засегнати от конфликти; горещо приветства трайния принос на Международния наказателен съд (МНС) в борбата срещу безнаказаността; призовава ЕС и неговите държави членки да предоставят на МНС необходимата подкрепа, за да може той да осъществява своята дейност; отново осъжда непрекъснатите усилия за подкопаване на легитимността и работата на МНС; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат усилията си за противодействие и реагиране на заплахите и санкциите срещу защитници на правата на човека и свидетели, които си сътрудничат с МНС; подчертава жизненоважната роля на МНС за провеждането на разследвания на военни престъпления и престъпления срещу човечеството; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да си сътрудничат с МНС в борбата и предотвратяването на такива престъпления; приветства продължаващата подкрепа на ЕС и държавите — членки

на ЕС, за МНС и призовава държавите — членки на ЕС, да адаптират този ангажимент към ангажимента за устойчиво финансиране, необходимо за осигуряване на правосъдие във всички ситуации, които биват разглеждани от МНС;

48. призовава ЕС да предоставя подкрепа на прокурора на МНС при разследването и наказателното преследване на лицата, заподозрени в извършването на военни престъпления, престъпления срещу човечеството и евентуално геноцид, чрез осигуряване на политическа подкрепа, събиране и предоставяне на всички доказателства, с които разполагат, включително разузнавателни данни, информация и данни от открити източници, сателитни изображения и прехващания на съобщения, и предоставяне на подходящи човешки и финансови ресурси на общия бюджет на Съда, за да се защити напълно неговата независимост и безпристрастност;

49. призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават държавите партньорки да ратифицират Договора от Рим и по този начин да разширят юрисдикцията на МНС; призовава ЕС да действа в съответствие с Решение № 2011/168/ОВППС на Съвета относно Международния наказателен съд ([26]), като същевременно поддържа силна позиция относно престъплението „агресия“, както се призовава в резолюцията на Парламента от 17 юли 2014 г. относно престъплението „агресия“ ([27]);

50. отново призовава Комисията да разработи всеобхватен план за действие на ЕС за борба с безнаказаността, който следва да включва, наред с другото, глави относно важната роля на организациите на гражданското общество в борбата срещу безнаказаността и защитата на тези организации във всички ситуации, които го изискват, както и относно мерки за борба с безнаказаността, свързана с насилие въз основа на пола, сексуално насилие, включително случаи на нарушения на сексуалното и репродуктивното здраве и права в условията на конфликти; призовава ЕС и неговите международни партньори да използват пълноценно всички подходящи инструменти за борба с безнаказаността, включително да подкрепят универсалната юрисдикция на национално равнище, специалните трибунали на национално и международно равнище, включително за престъплението агресия, както и да създадат гъвкави механизми за сътрудничество и финансиране с цел бързо събиране и анализиране на доказателства за престъпления; приканва Комисията да се погрижи тези инструменти да бъдат прилагани съгласувано и по взаимно допълващ се начин с други подходящи инструменти на ЕС и на държавите членки; призовава Комисията да разработи програма за изграждане на капацитет както на държавите членки, така и на трети държави, за прилагане на принципа на универсална юрисдикция в техните национални правни системи;

Постигане на напредък за всеобщо премахване на смъртното наказание и предотвратяване на изтезанията и останалите форми на малтретиране

51. отново заявява, че е принципно против смъртното наказание, което е жестоко, нечовешко и унизително, а освен това е необратимо; подчертава, че ЕС трябва неотклонно да се стреми към всеобщо премахване на смъртното наказание като основна цел на външната си политика в областта на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да защитават премахването на смъртното наказание на всички международни форуми и да мобилизират възможно най-широка подкрепа за тази позиция; насърчава продължаващите усилия на органите на ООН за всеобщо премахване на смъртното наказание, в съответствие с резолюциите на Общото събрание на ООН; категорично осъжда прилагането на законите за богохулството, които дават възможност за смъртно наказание, ако бъдат осъдени по целия свят; отново заявява, че свободата всеки да избира своята религия, включително дали да вярва или да не вярва изобщо, остава основно право на човека, което не може да бъде наказвано със смърт или с какво и да било унизително отношение; приканва всички държави, които все още не са сторили това, да премахнат смъртното наказание или да въведат незабавен мораториум като първа стъпка към неговото премахване; освен това призовава съответните държави да намалят списъка на престъпленията, наказуеми със смърт; призовава за прозрачност по отношение на смъртните присъди и екзекуциите в държавите, които не оповестяват тези статистически данни;

52. осъжда всякакви случаи на изтезания и нечовешко или унизително отношение, насилствени изчезвания, произволни задържания и извънсъдебни екзекуции и изразява съжаление, че те все още са нещо обичайно в множество държави; отбелязва с голяма загриженост тенденцията към увеличаване на броя на изтезанията в световен мащаб и ширещата се безнаказаност на техните извършители; признава важната роля на организациите на гражданското общество и на защитниците на правата на човека в борбата срещу изтезанията и другите форми на малтретиране;

([26]) Решение 2011/168/ОВППС на Съвета от 21 март 2011 г. относно Международния наказателен съд и за отмяна на Обща позиция 2003/444/ОВППС (ОВ L 76, 22.3.2011 г., стр. 56).

([27]) ОВ C 224, 21.6.2016 г., стр. 31.

Сряда, 18 януари 2023 г.

Отговор на глобалните предизвикателства в областта на правата на човека и демокрацията

Отговор на пандемията от COVID-19 и възстановяването от тази пандемия

53. изразява дълбока загриженост относно дългосрочните неблагоприятни последици от пандемията от COVID-19 както за цялостното състояние на демокрацията, така и за правата на човека по света; изтъква прекомерно неблагоприятното въздействие върху групите в най-уязвимо положение, включително жените, децата, хората с увреждания, лицата с определени хронични заболявания, възрастните хора, лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните, небинарните, интерсексуалните и куиър хората (ЛГБТИК), хората, изпаднали в бедност, лицата, принадлежащи към етнически, верски и религиозни малцинства, бежанците и мигрантите, както и върху лишените от свобода или задържаните под стража; изразява допълнителна загриженост от забавянията и пречките пред достъпа до здравни услуги, както и последващото увеличаване на нежеланите бременности, сексуалното и основаното на пола насилие, небезопасните аборти и смъртните случаи сред родилките и новородените; изразява съжаление от използването на мерките за предпазване от COVID-19 като претекст за недопускане на посещения на членове на семейството или адвокати в местата за задържане, както и за нарушаване на правата на задържаните; оценява високо ролята, която са изиграли правозащитниците и журналистите, понякога дори с риск за живота си, в отразяването или предотвратяването на нарушения на правата на човека по време на пандемията;

54. отново заявява, че ползването на най-високия достижим стандарт на здравеопазване и всеобщият достъп до здравеопазване са сред основните права на всяко човешко същество без разлика; призовава ЕС и неговите държави членки да подпомагат защитата на тези права, особено в държавите и регионите, в които здравните услуги са най-оскъдни, и призовава настоятелно за напредък, що се отнася до улесняването на достъпа до здравни услуги; заявява решително, че ЕС следва да продължава да финансира разработването и доставките в световен мащаб на ваксини срещу COVID-19, да осигурява образоване относно ползите от ваксинацията и да работи за увеличаване на наличността, физическата и финансова достъпност на ваксинирането, за да бъдат избягвани предотвратими чрез ваксиниране заболявания;

55. отново заявява, че личната свобода, свободата на събранията, свободата на мисълта, съвестта, религията и убежденията и свободата на изразяване са крайъгълни камъни на демокрацията; изразява дълбоко безпокойство от все по-широкото използване на технологии за масово наблюдение, по-специално от страна на авторитарните режими, за ограничаване на въпросните свободи, което допълнително нарасна под прикритието на мерките за предпазване от COVID-19; призовава за строга и ефективна забрана за продажба на технологии за масово наблюдение; призовава за по-активна ответна реакция срещу широкото проникване на дезинформацията и теориите на заговора в цифровата сфера, поддържани до голяма степен, но не само, от авторитарни режими, като например недържавни участници;

Права на жените, овластяване на жените и равенство между половете

56. осъжда факта, че все още няма държава в света, която да е постигнала равенство между половете; подчертава продължаващото широко разпространено насилие, основано на пола, и пресичащата се дискриминация във всеки регион на света; подчертава, че жените и момичетата продължават да бъдат главните жертви на изблици на насилие и че на много места по света продължава да има сексуално насилие, насилие, основано на пола, и репродуктивно насилие, което се използва във въоръжените конфликти като оръжие; подчертава, че жените защитници на правата на човека, активистите, журналистите и адвокатите са изрично набелязвани като мишена и че те са изправени пред бързо нарастващ онлайн тормоз и сплашване и постоянни заплахи и атаки;

57. подчертава с дълбока загриженост увеличаването на основаното на пола насилие и домашното насилие и изразява съжаление относно пречките пред сексуалното и репродуктивното здраве и права както в развиващите се, така и в развитите държави; отново призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят изцяло правото на жените на телесна неприкосновеност, достойнство и самостоятелно вземане на решения, както и да водят ефективна борба срещу насилието, основано на пола, и срещу домашното насилие; обръща внимание на факта, че въпреки усилията на ЕС жените все още са малцинство на ръководни длъжности и получават по-ниско заплащане за същите отговорности и длъжности, отколкото мъжете, а компетентностите и уменията им са недооценявани или подривани заради техния пол;

58. призовава ЕС и неговите международни партньори да увеличат усилията си, за да могат жените, момичетата и уязвимите групи пълноценно да упражняват човешките си права и да се гарантират равни възможности за всички; призовава да бъдат премахнати в целия свят законите и практиките, които възпрепятстват жените да упражняват своите права, по-специално правото на образование, работа, участие във вземането на политически решения и публичното вземане на решения; изразява съжаление относно ситуации, в които жените и домакинствата, в които глава на семейството е жена, по-специално в райони, засегнати от хуманитарни кризи, не получават достъп до хуманитарна помощ и основни услуги, понеже националните и местните органи настояват тези услуги да се предоставят от жени работници, като същевременно ограничават достъпа на жените до заетост; призовава държавите, които все още не са сторили това, да ратифицират и приложат Конвенцията от Истанбул;

59. строго осъжда всяко използване цели на ранен и принудителен брак, домашен арест, изнасилване и друго унизително отношение към жени; призовава Комисията и специалния представител на ЕС за правата на човека да разгледат въпроса за ранните и принудителните бракове;

60. припомня на държавите тяхното задължение да гарантират достъп до всеобхватни услуги за СРЗП, включително съвременни методи за контрацепция, безопасен и законен аборт, здравни грижи за майките, предродилни и следродилни здравни грижи, асистирана репродукция и достъп до информация и образование относно СРЗП, включително всеобхватно сексуално образование без каквато и да е форма на дискриминация; призовава за по-нататъшно укрепване на законните права и защита и за премахване на пречките пред достъпа до СРЗП в световен мащаб; отново призовава за включване на правото на безопасен и законен аборт в Хартата; приветства публикуването на актуализирани насоки на Световната здравна организация, в които да се предоставят ключови препоръки към здравните системи за предоставяне на аборти; призовава ЕС и неговите държави членки напълно да подкрепят и насърчават СРЗП, включително достъпа до аборт, в многостранни и двустранни взаимоотношения в съответствие с международното право и стандарти в областта на правата на човека;

61. призовава за по-съгласувани усилия за премахване на използването на сексуалното насилие като оръжие и за борба с безнаказаността на извършителите на такова насилие; призовава Комисията да полага усилия за пълно изкореняване в световен мащаб на практиката на генитално осакатяване на жени; призовава за по-силен ангажимент и подкрепа от страна на ЕС за защита на правата на жените в трети държави в рамките на усилията му за предотвратяване и разрешаване на конфликти, както и за мироопазващи операции, операции за хуманитарна помощ и възстановяване след конфликти, правосъдие в условията на преход и насърчаване на правата на човека и демократичните реформи, със специален акцент върху правата на жените, които се сблъскват с враждебност, дискриминация или стигматизация, които са бременни или имат новородени деца, или са безработни или изпаднали в бедност;

62. отново заявява необходимостта от строги действия, за да се гарантира пълно прилагане на GAP III; призовава ЕС, както е предвидено в плана за действие относно равенството между половете (GAP III), да разгледа сериозно интерсекционалността, като разработи политика за борба срещу множествената дискриминация, на която са обект милионите жени и момичета, които са жертви на нарушения, основани на кастова принадлежност, нарушаване на техните граждански, политически, икономически, социални права, включително сексуално насилие и тормоз, разселване, принудителен и/или робски труд, проституция и трафик;

63. осъжда практиката на сурогатно майчинство срещу заплащане, което е световен феномен, който излага жените по целия свят на експлоатация и трафик на хора, като е насочен по-специално към финансово и социално уязвими жени; подчертава неговото сериозно въздействие върху жените, правата на жените, здравето на жените и равенството между половете и подчертава трансграничните му последици; призовава за европейска правна рамка за справяне с отрицателните последици от сурогатното майчинство срещу заплащане;

64. осъжда законодателството, политиките и практиките, които спомагат за подбора на деца въз основа на пол, раса, увреждане или друго основание;

Правата на детето

65. призовава за систематичен и последователен подход към утвърждаването и защитата на правата на децата във всички външни политики на ЕС; призовава за по-целенасочени усилия за защита на правата на децата в кризисни или извънредни ситуации и приветства заключенията на Съвета по този въпрос; изразява загриженост, че нарастващият брой на подобни кризисни ситуации по света, съчетан с дълготрайните последици от пандемията COVID-19, е довел до нарастване на нарушенията на правата на детето по света, включително до насилие, ранни и принудителни бракове, сексуално насилие, включително генитално осакатяване, трафик, включително принудителното разделяне на деца от техните родители, и обратното в случая на съвременното робство, детски труд, набиране на деца за войници, липса на достъп до образование и здравеопазване, недохранване и крайна бедност; набляга на значителните и по-дългосрочни последици от продоволствената несигурност за децата, което пряко засяга не само тяхното здраве и развитие, но и образованието им, както и засилва скандалната практика на бракове с деца; отбелязва все ще големия брой деца по света, принуждавани да работят в опасни условия, на труднодостъпни места, като например минни шахти, в добива на суровини, включително редки минерали, в промишлеността и в селското стопанство; подчертава, че 2021 година е Международната година за премахване на детския труд, и припомня политиката на ЕС за нулева толерантност към тази практика; призовава останалите държави по света, които не са ратифицирали Конвенцията на ООН за правата на детето, да сторят това в спешен порядък;

66. изразява съжаление относно непрекъснатите нападения срещу деца като средство за водене на война; отново заявява, че поради тяхната уязвимост непълнолетните лица често първи стават жертви на насилие на територии, в които се води война, особено във връзка с етнически репресии от страна на воюващи племена, групи и етноси; осъжда насилственото набиране на непълнолетни деца в райони на война, както и тяхното инструментализиране и набелязването на тези деца като мишена за сексуално насилие; подчертава необходимостта от създаване на пътища за реинтеграция и обезщетения за децата, чиито права са били нарушени, и че програмата на ООН относно децата и въоръжените конфликти трябва да бъде интегрирана във всички външни дейности на ЕС; призовава съответните държави членки да гарантират защитата на децата, които са граждани на тези държави членки и са лишени от свобода или задържани в трети държави; призовава Комисията да полага повече усилия за борба с безнаказаността за военни престъпления срещу деца, да засили сътрудничеството си с хуманитарни организации, чийто фокус са децата, НПО и правителствени съоръжения, както и да гарантира правата на децата в сътрудничеството и партньорството ѝ с трети държави;

67. подчертава, че правото на образование е претърпяло особени сътресения, като безпрецедентните прекъсвания на образованието се дължат не само на COVID-19, но и на религиозния екстремизъм и половата дискриминация срещу момичетата; изразява загриженост относно изключването на бременни тийнейджърки от училищата; припомня, че всяко дете има правото на всеобхватно сексуално образование, което е недискриминационно, основано на доказателства, научно достоверно, подходящо за възрастта и насочено срещу вредните норми, свързани с пола; призовава ЕС да полага по-големи усилия за осигуряване на достъп до образование, включително чрез иновативни начини за заобикаляне на пречките, налагани от националните власти; призовава Комисията и ЕСВД да засилят подкрепата си за трети държави, за да им помогнат да се справят с предизвикателствата, с които са се сблъскали по време на пандемията COVID-19 в областта на образованието; подчертава, че тази подкрепа може да бъде под формата на увеличаване на средствата, отпускани от ИССРМС — Глобална Европа, но може да включва и предоставяне на възможности за изграждане на капацитет и предоставяне на най-добри практики въз основа на поуките, извлечен от делегациите на ЕС по света; подчертава, че променящата се международна среда може да изисква финансово решение, което да даде възможност за реакция с множество донори за покриване на нарастващия недостиг на финансиране за постигане на Цел на ООН за устойчиво развитие № 4, която има за цел да гарантира приобщаващо и справедливо качествено образование и да насърчава възможностите за учене през целия живот за всички;

68. призовава Комисията и ЕСВД да поддържат стабилно финансиране за образованието чрез всички външни финансови инструменти на ЕС, в съответствие с целевия показател от 10 % за образованието в рамките на ИССРМС — Глобална Европа; призовава Комисията и ЕСВД да подкрепят също така правителствата на трети държави при изграждането и по-нататъшното развитие на по-стабилни образователни системи, съобразени с равенството между половете, както и приобщаващи образователни системи; припомня, че достъпът на жените до образование е определен от ООН като основно право; счита, че подобряването на достъпа до образование на момичетата и подпомагането на участието на жените в образованието и кариерите в сферата на науката, технологиите, инженерството и математиката като приоритет следва да бъде централна цел на политиките на ЕС; в този контекст настоява, че е необходимо момичетата да могат да завършат образованието си и да имат достъп до подходяща за възрастта информация и услуги, свободни от дискриминация и основани на пола предразсъдъци и с равни възможности за реализиране на своя потенциал; подчертава спешната необходимост от преодоляване на свързаните с пола препятствия пред образованието, като например закони, политики и вредни социално-културни норми, които пречат на момичетата да продължат образованието си в случай на бременност, брак или майчинство; насърчава преодоляването на свързаните с пола стереотипи и вредните социално-културни норми чрез образование и предотвратяването на насилието чрез съобразено с аспектите на пола образование;

Права на възрастните хора

69. призовава ЕС и неговите държави членки да разработват нови начини за засилване на правата на възрастните хора; подчертава предизвикателствата пред пълноценното упражняване на всички човешки права от възрастните хора, включително дискриминацията, основана на възрастта, бедността, насилието, липсата на социална закрила, здравеопазване и други основни услуги, както и пречките пред заетостта; подчертава работата на Отворената работна група на ООН по въпросите на застаряването по правно обвързващ инструмент за утвърждаване на защитата на правата на човека на възрастните хора и призовава ЕС и неговите държави-членки да обмислят възможността за активна подкрепа в тази насока;

Права на хората с увреждания

70. приветства приемането на стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021-2030 като инструмент за подобряване на положението на хората с увреждания, както и техните права в целия свят, особено що се отнася до бедността и дискриминацията, но също така и до проблемите с достъпа до образование, здравеопазване и заетост, както и участие в политическия живот; призовава за систематично вътрешно и външно изпълнение на тази стратегия; подчертава, че задължението за полагане на грижи за хора с увреждания обикновено се поема от техните семейства, по-специално от жените, и призовава ЕС да оказва съдействие на трети държави в разработването на политики в подкрепа на лицата, грижещи се за хора с увреждания;

71. призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за насърчаване на равни права за хората с увреждания чрез външната дейност на ЕС; подчертава необходимостта от структуриран диалог с организации на лица с увреждания в държави партньорки, за да се гарантира тяхното значимо участие и успешно ангажиране в планирането, прилагането и наблюдението на външните финансови инструменти на ЕС; подчертава необходимостта от настоятелно призоваване на държавите кандидатки и потенциални кандидатки да проведат реформи за подобряване на положението на хората с увреждания и призовава Комисията да им помогне в разработването на структуриран процес за консултации с хората с увреждания и техните представителни организации; призовава на делегациите на ЕС да бъдат предоставяни инвестиции, обучение и изграждане на капацитет с цел прилагане на разпоредбите на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания относно хуманитарната дейност и международното сътрудничество;

Нетърпимост, ксенофобия и дискриминация

72. подчертава, че се обявява против и че осъжда нетърпимостта, ксенофобията и дискриминацията въз основа на раса, етническа принадлежност, националност, социална класа, увреждане, каста, религия, убеждения, възраст, сексуална ориентация или полова идентичност, които в много региони по света водят до убийства и преследване, особено при конфликти; подчертава, че расизмът, дискриминацията, ксенофобията, преследването, основано на религиозна принадлежност, и свързаната с тях нетърпимост продължават да бъдат основен проблем в световен мащаб, който води до нарушения на правата във всички сфери на живота, включително достъпа до образование, здравеопазване, работа, достъп до правосъдие и че тези проблеми са се изострили допълнително от пандемията COVID-19; призовава ЕС и неговите държави членки да оглавят световната борба срещу антисемитизма и приветства приемането на стратегията на ЕС с тази цел; призовава Комисията, ЕСВД и делегациите на ЕС да разработят, в сътрудничество с държавите членки и с приноса на Парламента, специфични местни стратегии за подпомагане на борбата с дискриминацията, основана на кастов признак, в най-засегнатите от нея държави, в диалог с местните представители и организациите на гражданското общество, както и да ги поканят на консултации, произтичащи от споразумения или инструменти на ЕС, включително диалози за правата на човека;

73. препоръчва Парламентът да разгледа въпроса за дискриминацията, основана на кастов признак, във всички свои съответни комисии (комисията по външни работи, комисията по развитие и комисията по международна търговия и подкомисията по правата на човека) и делегациите, да назначи лице за контакт относно дискриминацията, основана на кастов признак, и при посещения в държави, засегнати от проблема, да се консултира с организациите на далитите, да повдига въпроса за дискриминацията, основана на кастов признак, с партньорите на Парламента и с органите и да проведе изслушване за преглед на действията и напредъка на ЕС като част от Международния ден за премахване на расовата дискриминация;

Национални, етнически и езикови малцинства

74. изразява съжаление, че въпреки ангажиментите си за защита на малцинствата много държави осъществяват политики на принудително асимилиране на националните, етническите и езиковите малцинства, като не зачитат техните права; подчертава, че малцинствата не следва да се превръщат в мишена или инструмент за военно напрежение или конфликт; припомня задълженията на държавите въз основа на международните договори и споразумения да защитават правата на тези малцинства на своите територии; призовава правителствата на държавите — партньори на ЕС, да зачитат правата на националните, етническите и езиковите малцинства, включително техните култури, езици, религии, традиции и история, за да се запазят многообразието и езиковата и културна идентичност; призовава ЕС и неговите държави членки за целта да предоставят активна подкрепа на държавите партньори; призовава Комисията да подкрепя защитата на правата на човека и основните свободи на лицата, принадлежащи към малцинства по целия свят, включително в рамките на тематичните програми на ИССРМС — Глобална Европа във връзка с правата на човека и демокрация;

Правата на ЛГБТИК

75. решително осъжда нарушенията на правата на човека, включително дискриминацията, стигматизацията, произволното задържане, изтезанията, преследванията и убийствата, на които ЛГБТИК лицата по света продължават да бъдат подлагани; счита, че практиките и актовете на насилие срещу отделни лица въз основа на тяхната реална или предполагаема сексуална ориентация, полова идентичност, изразяване на половата принадлежност или полови характеристики не бива да остават ненаказани и трябва да бъдат премахнати; набляга на обстоятелството, че ЛГБТИК лицата и техните защитници по света продължават да бъдат подлагани на нарушения на правата на човека, включително дискриминация, стигматизация, преследване, насилие и убийства; призовава ЕС да увеличи усилията си както във вътрешен, така и във външен план, за да гарантира, че ЛГБТИК лицата могат да упражняват пълноценно своите права на човека, и да поеме водеща роля за защитата им в своите външни политики; призовава за пълното прилагане на Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 — 2025 г. като инструмент на ЕС за подобряване на положението на ЛГБТИК лицата

по света; призовава институциите на ЕС да дават пример чрез проактивна защита на правата на ЛГБТИК лицата по света и чрез цялостно и последователно прилагане на насоките на ЕС във външната политика на ЕС с цел насърчаване и защита на упражняването на всички права на човека от страна на ЛГБТИК лицата;

Свобода на изразяване, свобода на медиите и право на информация

76. подчертава изключителното значение на свободата на изразяване — както онлайн, така и офлайн — и на достъпа до надеждна информация за демокрацията и разцвета на гражданско пространство; изразява дълбока загриженост относно зачестяващите ограничения и нарушения на правото на неприкосновеност на личния живот, свобода на изразяване, свобода на информация и свобода на сдружаване и на събранията, налагани от държавни и недържавни участници в много страни по света, особено спрямо журналисти, чрез цензура или налагане на автоцензура и злоупотреба със законите за борба с тероризма, изпирането на пари, клеветата и корупцията, с цел да бъдат заглушени журналистите, организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека; осъжда използването на твърде широка терминология, която позволява на властите да забраняват множество актове и да криминализират законна дейност в областта на правата на човека, както и липсата на достатъчно гаранции за правата на човека в много от тези закони, по-специално правото на справедлив процес; осъжда също така използването на технологии като шпионски софтуер за преследване на журналисти или за възпрепятстване или контрол на тяхната работа; освен това изразява дълбока загриженост относно физическата безопасност на журналистите, нападенията срещу тях, включително извънсъдебните убийства и произволните задържания, както и относно факта, че над 61 журналисти и работещи в медиите лица са били убити през 2022 г.;

77. призовава Комисията да гарантира свободата на изразяване и да осигури публичен достъп до информация чрез интернет като средства за постигане на свобода на словото; осъжда бруталните репресии и използването на сила, тормоза, произволното задържане и извънсъдебните убийства срещу мирни демонстранти в редица трети държави;

78. призовава ЕС да подкрепя надеждните медии и информационни източници, които спомагат за търсенето на отчетност от властите и за демократичните промени; изразява загриженост във връзка с широкото използване на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, с цел заглушаване на журналисти, активисти, профсъюзни дейци и защитници на правата на човека, включително правата на човека, свързани с околната среда, по света; подчертава, че тази практика допълнително ограничава пространството на гражданското общество и защитниците на правата на човека в целия свят в контекст, в който гражданското пространство непрекъснато се свива от няколко години, а публичните органи и частните субекти все по-често накърняват правата на свобода на изразяване и свобода на сдружаване и на събирания; в тази връзка приветства предложението на Комисията за директива, целяща да защити журналистите и защитниците на правата на човека от злоупотреби в съда и стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността;

79. настоятелно призовава Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) в тясно сътрудничество с държавите членки да разработят стратегия за справяне с широкото използване на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, срещу защитници на правата на човека, журналисти, активисти и профсъюзни дейци по света; освен това призовава Комисията и ЕСВД да включат в тази стратегия насоки относно начините за предоставяне на ефективна закрила за жертвите на такива съдебни производства, включително чрез финансова помощ за покриване на правните разходи; призовава делегациите на ЕС да документират стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и да ги включат в своите дейности по наблюдение, докладване и оценка; насърчава законодателите от трети държави да изготвят законопроекти със същата цел, като част от общи инициативи, целящи подкрепа и защита на свободата на изразяване, включително свободата и плурализма на медиите;

80. приветства намерението на Комисията да финансира проекти за оказване на съдействие на журналисти по правни и практически въпроси, включително извън ЕС, чрез Плана за действие за европейската демокрация; призовава ЕС да увеличи усилията си за подпомагане на журналистите по света, набелязани като мишени, и да гарантира тяхната безопасност, включително като им предоставя сигурно убежище и средства да продължат своята работа, в случай че се налага да напуснат мястото си на пребиваване, и като работи в сътрудничество със страните партньори по този въпрос, особено в рамките на споразуменията за партньорство на ЕС с трети държави; приветства ролята на програми като Media4Democracy и финансираните от ЕС дейности на Европейския фонд за демокрация за постигането на тази цел;

81. изразява сериозната си загриженост относно ограниченията на академичната свобода и увеличаването на цензурата и лишаването от свобода на учени по света, което има сериозни последици за правото на образование; призовава ЕС и държавите членки да засилят дипломатическите усилия и предоставянето на закрила и подкрепа при извънредни ситуации чрез двустранно и многостранно ангажиране във връзка със заплахи или нападения срещу академичната свобода от държавни и недържавни участници; призовава ЕС да гарантира постоянна подкрепа на високо равнище за Световния център за правата на човека като водещ пример за подкрепата на ЕС за образование в областта на правата на човека в световен мащаб;

Право на свобода на мисълта, съвестта, религията или убежденията

82. отбелязва, че през 2021 г. се навършват 40 години от приемането на Декларацията на ООН за премахване на всички форми на нетърпимост и дискриминация, основани на религиозна принадлежност или убеждения; припомня, че свободата на мисълта, на съвестта, на религията или на убежденията е основно право на всеки човек и се прилага еднакво към всички хора; отбелязва със сериозна загриженост, че правото на свобода на мисълта, на съвестта и на религията, правото да имаш убеждения, да не вярваш или да се определяш като атеист или агностик, включително правото да показваш религиозни или нерелигиозни убеждения чрез изразяване, преподаване и практикуване, както и правото да променяш своята религия или да се отказваш от нея, все още се нарушава в много страни по света; подчертава отрицателното въздействие на пандемията от COVID-19, доколкото някои правителства продължават да я използват като претекст за засилване на дискриминационните практики, включително за насилие срещу религиозните малцинства и преследване на жертвите; осъжда насилието и преследването на хора, принадлежащи към малцинства въз основа на техните убеждения или религиозна принадлежност; изразява съжаление, че това засяга много религиозни и верски общности, както и групи от хора, които са атеисти, хуманисти, агностици или не се определят като изповядващи религия; с дълбока загриженост отбелязва, че нерелигиозните, светските и хуманистичните организации все по-често са подлагани на преследване, включително безпрецедентни вълни на подстрекаване към насилие срещу тях, омраза и убийства в редица държави;

83. осъжда атаките срещу множество лица и организации на гражданското общество заради мирното оспорване, критикуване или иронизиране на религиозни убеждения и припомня, че изразяването на критични мнения за религията е легитимен израз на свободата на мисълта или на творчество;

84. освен това изразява загриженост, че злоупотребата с религията и превръщането ѝ в инструмент за подклаждане на нетърпимост или подкопаване на правата на човека, като например правата на ЛГБТИК лицата и правата на жените, по-специално в областта на репродуктивното и сексуалното здраве и права, както и правата на детето и правото на свобода на мисълта, на съвестта и на религията;

85. призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си да защитават правото на свобода на мисълта, на съвестта, на религията или на убежденията, да повдигат тези въпроси на форумите на ООН за правата на човека и да работят със съответните механизми и комитети на ООН; призовава Комисията и Съвета да приложат амбициозни програми за защита на това право в световен мащаб, включително чрез насърчаване и подкрепа на международните усилия за събиране на доказателства за прояви на жестокост, извършени въз основа на убеждения или религия, изправяне на извършителите пред съда, налагане на ефективни наказателни присъди и обезщетяване на жертвите; призовава Съвета, Комисията, ЕСВД и държавите членки да работят с трети държави за приемане на мерки за предотвратяване на и борба с престъпленията от омраза във всички външни политики на ЕС; призовава ЕСВД и делегациите на ЕС да включват, когато е целесъобразно, конфесионалните организации в диалозите с гражданското общество, за да се приспособят политиките в областта на правата на човека към специфичния за държавата религиозен и културен контекст, наред с другото, поради ролята на някои конфесионални организации при реагирането на хуманитарни кризи; отбелязва, че хората, които не се самоопределят като изповядващи религия, не следва да бъдат пренебрегвани в политическата рамка на ЕС за свободата на мисълта, на съвестта, на религията и на убежденията; призовава да се оценят насоките на ЕС от 2013 г. относно утвърждаването и защитата на свободата на религията и убежденията, както е предвидено в член 70 от тях;

Защитници на правата на човека и организации на гражданското общество

86. решително подкрепя дейността на защитниците на правата на човека и подчертава рисковете, на които те са изложени в усилията си да защитават правата на човека, включително заплахите срещу тях и техните семейства, тормоз и насилие; осъжда факта, че стотици защитници на правата на човека са убити заради работата си, като повечето от тях са природозащитници; приветства усилията на ЕС за подкрепа на правозащитниците в дейността им, включително механизма ProtectDefenders.eu; призовава за полагането на повече усилия за намаляване на нарастващите рискове, пред които са изправени защитниците на правата на човека по света, включително произволно задържане и лишаване от свобода, вербални и физически атаки, правен тормоз и ограничения и транснационални заплахи или репресии; призовава държавите членки да прекратят действието на всички съществуващи договори за екстрадиция с държави, в които положението с правата на човека е несъвместимо с международните задължения на държавите членки за спазване на забраната за връщане;

87. призовава ЕС и неговите държави членки активно да осуетяват законодателните или административните опити за затваряне на пространството за защита на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да разработят стратегическа визия на високо равнище за борба с нарастващия брой нападения по света срещу защитници на правата на човека, включително чрез приемането на категорични заключения на Съвета на ЕС по външни работи, определящи колективна стратегия на високо равнище за глобални действия на ЕС по отношение на защитниците на правата на човека, и да изпълняват цялостно своите политически ангажименти относно защитата на изложените на риск защитници на правата

на човека, като например защитниците, включени в Плана за действие на ЕС за демокрация и права на човека за 2020 — 2024 г. и в насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки също така активно да подкрепят разработването и прилагането на подходящи и ефективни системи за защита за защитниците на правата на човека, изложени на риск или в уязвимо положение, включително чрез съдържателна консултация с тях и на базата на всеобхватни и качествени анализи на риска, като се гарантира, че такива механизми са цялостни и обезпечени с подходящи ресурси, оценяват и управляват рисковете превантивно и изграждат планове за защита, които действително отговарят на нуждите от закрила на отделните лица, колективи и общности; призовава ЕС и неговите държави членки, по-специално СПЕС за правата на човека и посланиците на ЕС, по-активно да обнародват публични изявления и други форми на публична и частна политическа ангажираност в подкрепа на защитниците на правата на човека, изложени на риск, и на тези, които са дългосрочно лишени от свобода, както и да съдействат за организирането на посещения на последните в затвора и да улесняват свиданията с членове на техните семейства; настоява ЕСВД и делегациите на ЕС да обърнат специално внимание на положението на лауреатите и финалистите на наградата „Сахаров“, които са изложени на риск, и да предприемат решителни действия в сътрудничество с държавите членки и Парламента, за да гарантират тяхното благосъстояние, безопасност или освобождаване; призовава ЕСВД да докладва редовно за предприетите действия във връзка със случаите, в които лауреати и финалисти на наградата „Сахаров“ са били задържани, свободите им са били ограничени или местонахождението им остава неизвестно;

88. изразява загриженост относно пречките, които защитниците на правата на човека по света срещат при получаването на хуманитарна и/или краткосрочна виза за ЕС; припомня значението на този основен инструмент за сигурност и защита, позволяващ на защитниците на правата на човека да имат достъп до сигурни убежища, когато е необходимо, да се възползват от съществуващите възможности за почивка и отдих, да участват в програмите за временно преместване и да извършват важни международни дейности по застъпничество, мобилизация и работа в мрежа на територията на ЕС; призовава за обща за ЕС схема за издаване на краткосрочни хуманитарни визи за временното преместване на защитниците на правата на човека, изложени на риск, както и за по-координирана политика на ЕС във връзка с издаването от държавите членки на спешни визи за защитниците на правата на човека; призовава ЕС да разработи по-предвидима, по-координирана и по-последователна политика относно визите за защитниците на правата на човека, която да дава възможност за гъвкави и позволяващи бърза реакция протоколи, включително в критични ситуации;

89. изразява съжаление относно различните форми на забрани и ограничения спрямо организациите на гражданското общество и техните дейности, като например закони, включително закони за борба с тероризма, чиято цел е стесняване на пространството за гражданското общество и заглушаване на инакомислещите, или относно подкрепата за неправителствени организации, финансирани от правителствата на трети държави (неправителствени организации, основани от правителството); изразява съжаление относно широко разпространената практика на много държави да приемат т.нар. закони за „чуждестранни агенти“, които принуждават лицата и субектите, получаващи финансиране от чужбина, да се регистрират като чуждестранни агенти; изразява особена загриженост относно използването на тези закони за стигматизиране и ограничаване на работата на гражданското общество и защитниците на правата на човека, включително чрез ограничаване на правото на достъп до финансиране; призовава ЕС да работи с други подобни организации за отмяна или преразглеждане на тези закони и призовава институциите и органите на ЕС, по-специално ЕСВД, като се координира с Комисията, да разработят координирана стратегия за целта;

90. отбелязва, че жените защитници на правата на човека се сблъскват с основано на пола насилие и страдат от липсата на достъп до подходящи средства и механизми за защита; осъжда факта, че жените защитници на правата на човека и активистите за правата на жените продължават да бъдат подлагани на сексуално насилие, заплашвани, сплашвани, криминализирани и дори убивани; освен това изразява съжаление, че жените защитници на правата на човека, които работят за сексуалното и репродуктивното здраве и права, са преследвани в особено голяма степен по света, и призовава ЕС и неговите държави членки публично и лично да осъждат атаките и заплахите срещу защитниците на правата на човека, работещи в тази област, както и проактивно да гарантират адекватно представяне на защитниците на сексуалното и репродуктивното здраве и права в своите консултации; подчертава, че е необходимо ЕС да подкрепя политически и финансово организациите на гражданското общество, които утвърждават правата на жените и момичетата във всички области;

Мигранти и бежанци

91. отново потвърждава неотменимите човешки права на мигрантите, бежанците и принудително разселените лица, които трябва да намират отражение в политиката на ЕС в областта на миграцията и убежището и в сътрудничеството му с трети държави в тази област; набляга на обстоятелството, че ЕС следва да увеличи усилията си за признаване и разработване на начини за справяне с първопричините за незаконната миграция и принудителното разселване, по-специално жените, децата, етническите, религиозните малцинства и малцинствата по убеждения и хората с увреждания, които са сред най-уязвимите, като подобри устойчивостта на мигрантските общности по произход и им помогне да осигурят на своите членове възможност за достоен и безопасен живот в родната им страна; подчертава необходимостта политиките в областта на

миграцията и убежището да се ръководят от принципите на солидарност, баланс и споделяне на отговорността между държавите; призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят страните, приемащи най-много бежанци, както и транзитните страни и страните на произход; призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират, че свързаните с миграцията европейско финансиране, обучение или други форми на подкрепа за трети държави не улесняват пряко или косвено извършването на нарушения на правата на човека, нито засилват или затвърждават безнаказаността за такива нарушения; отново потвърждава, че тясното сътрудничество и диалога с трети държави остават ключови за предотвратяване на контрабандата на мигранти и трафика на хора; подчертава по-специално необходимостта от разширяване на борбата срещу организираните престъпни групи, занимаващи се с трафик на хора, която следва да бъде строго съобразена с международните стандарти в областта на правата на човека; във връзка с това набляга на обстоятелството, че разпространението на информация и кампаниите за повишаване на осведомеността относно опасностите, свързани с контрабандата, са от решаващо значение; призовава във финансираните от ЕС хуманитарни операции да се вземат предвид специфичните нужди на децата и други уязвими групи и да се гарантира тяхната закрила по време на разселването им; във връзка с това осъжда настаняването на деца мигранти в центрове за задържане, особено когато са отделени от своите родители или законни настойници; подчертава значението на това да се разработи ефективна рамка за осигуряване на безопасни и законни маршрути към ЕС и в тази връзка приветства съобщението на Комисията относно привличането на умения и кадрови потенциал в ЕС, включително развитието на партньорства в подкрепа на кадровия потенциал с държави партньори;

92. припомня своя ангажимент за правата на бежанците, заложен в международните закони за правата на човека и за бежанците, и по-специално в Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола към нея от 1967 г; припомня задълженията на държавите да осигуряват закрила на бежанците и да зачитат техните права в съответствие с приложимото международно право; изразява съжаление относно броя на смъртните случаи на мигранти по миграционните маршрути и незаконното отблъскване в нарушение на международното право; припомня, че ЕС и неговите държави членки следва да спазват и защитават правата на човека в своята външна и извънтериториална дейност, споразумения и сътрудничество в областта на миграцията, границите и убежището, по-специално правата, залегнали в Хартата, включително правото на живот, свобода и правото да се търси убежище, чрез индивидуална оценка на молбите за убежище и принципа на забрана за връщане; подчертава в тази връзка значението на това държавите членки да дават пример чрез стриктно спазване на задълженията си съгласно международното бежанско право и значително да увеличат помощите за лица, бягащи от репресии или война, капацитета си за приемане и ангажиментите си за презаселване;

93. призовава ЕС и неговите държави членки да бъдат напълно прозрачни по отношение на предоставянето на средства от трети държави за сътрудничество в областта на миграцията; отново призовава Комисията да осигури прозрачни предварителни оценки на риска, които да се извършват от независими органи и експерти на ЕС, относно въздействието на всякакво официално, неофициално или финансово сътрудничество на ЕС с трети държави, свързано с правата на мигрантите, бежанците и принудително разселените лица, и изцяло да взема предвид тези оценки, както и механизмите за наблюдение, при оценяване на въздействието на сътрудничеството с трети държави в областта на миграцията върху правата на човека; отбелязва със загриженост, че броят на принудително разселените лица по света в резултат на преследване, конфликти, насилие, погазване на човешките права или събития, които са довели до значително нарушаване на обществения ред, е достигнал безпрецедентните 89 милиона към края на 2021 г., като 36,5 милиона от тях са били деца; припомня, че бежанците и мигрантите, особено мигрантите без документи, се сблъскват с пречки пред достъпа до здравеопазване по целия свят, че сексуалното и основаното на пола насилие е често срещано при разселвания и че в много случаи преживелите сексуално и основано на пола насилие не получават необходимите основни грижи за сексуално и репродуктивно здравеопазване; набляга в тази връзка на обстоятелството, че международните действия и сътрудничество са по-важни от всякога, за да се осигури закрила на бежанците;

Коренно население

94. отбелязва със съжаление, че коренното население продължава да се сблъсква с широка и системна дискриминация и преследване в световен мащаб, включително с принудително разселване; осъжда произволните арести и убийствата на защитници на правата на човека и на земята, които се застъпват за правата на коренното население; припомня, че коренното население има важна роля за устойчивото управление на природните ресурси и за опазването на биологичното разнообразие; настоятелно призовава правителствата да провеждат политики за развитие и опазване на околната среда, които зачитат икономическите, социалните и културните права и приобщават коренното и местното население в съответствие с целите на ООН за устойчиво развитие; отново призовава ЕС, неговите държави членки и техните партньори в международната общност да приемат всички необходими мерки за признаване, защита и утвърждаване на правата на коренното население, включително на техните езици, земи, територии и ресурси, както е посочено в Декларацията на ООН за правата на коренното население, по-специално във връзка със свободното, предварително и информирано съгласие; препоръчва ЕС и неговите

държави членки да включат позоваванията на коренното население и правата, съдържащи се в Декларацията на ООН за правата на коренното население, в относимите и новосъздаваните рамки за надлежна проверка; отново потвърждава необходимостта от създаване на механизъм за подаване на жалби във връзка с нарушения и злоупотреби с правата на коренното население в резултат на дейностите на държавни и недържавни участници; препоръчва държавите, които още не са го направили, да ратифицират разпоредбите на Конвенция № 169 на Международната организация на труда от 27 юни 1989 г. относно коренното население и племенните народи;

Войните и конфликтите по света и тяхното въздействие върху правата на човека

95. изразява сериозна загриженост във връзка с факта, че по света продължават да се водят войни и военни конфликти; изтъква многобройните заплахи за правата на човека поради съвременните войни и конфликти в днешния свят; подчертава, че освен държавите, които са страни по тях, в тези конфликти често участват недържавни субекти, включително частни военни и охранителни дружества, както и терористични организации; набляга на катастрофалните хуманитарни последици от тези конфликти и на опустошителното им въздействие върху цивилното население, което се превръща в непосредствена мишена, трябва да понася тежки нарушения на човешките си права и често няма достъп до правосъдие или правна защита или има само ограничен такъв; призовава ЕС да не спира разработването и прилагането на инструменти, които му осигуряват бърза и надеждна ответна реакция при подобни конфликти, включително като се бори с първопричините за тях, инвестира в усилията за предотвратяване на конфликти и посредничество, търси и поддържа пространство за политически решения, създава съюзи с единомислещи държави и регионални организации, предоставя допълнителна финансова и техническа подкрепа и персонал за мироопазващи граждански мисии и мисии за военни операции и насърчава инициативи за изграждане на доверие между воюващите; призовава ЕС да способства за прекратяване на нарушенията на правата на човека и да предостави съдействие на пострадалите;

96. осъжда увеличаването на нарушенията на демократичните конституции по света; отново изразява своята загриженост относно заплахата, породена от военни преврати за сметка на живота на цивилното население, сигурността и мира; подчертава необходимостта от засилване на отчетността и от борба с безнаказаността при нарушения на правата на човека и военни престъпления, извършени като резултат от насилствени промени в режима;

97. изтъква отново, че хуманитарните кризи засилват свързаните със здравеопазването предизвикателства, и припомня, че в кризисните зони уязвими групи като бежанци, жени и момичета са изложени в особено висока степен на сексуално насилие, предавани по полов път болести, сексуална експлоатация, изнасилване като военно средство и нежелана бременност; призовава Комисията и държавите членки да отдадат приоритетно внимание на равенството между половете и сексуалното и репродуктивното здраве в своите действия за предоставяне на хуманитарна помощ, включително що се отнася до обучението на хуманитарните участници и бъдещото финансиране; призовава ЕС да възприеме чувствителна към аспектите на пола перспектива, за да разбере по какъв начин конфликтите засягат жените и ЛГБТИК общността, и да включи тази перспектива в усилията си за предотвратяване и разрешаване на конфликтите, както и в мироопазващите операции, в операциите за хуманитарна помощ и за възстановяване след конфликти, в преходното правосъдие и в насърчаването на правата на човека и демократичните реформи;

98. отново призовава държавите членки да помогнат за ограничаване на въоръжените конфликти и сериозните нарушения на правата на човека или на международното хуманитарно право, като спазват стриктно разпоредбите на член 7 от Договора на ООН за търговията с оръжие относно износа и оценката на износа и Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие ([28]), включително като откажат всяко прехвърляне на оръжие и оборудване за наблюдение, което би довело до риск вносителите да извършат или да улеснят извършването на нарушения на правата на човека или на международното хуманитарно право;

Право на прехрана и продоволствена сигурност

99. отново заявява, че правото да не се изпитва глад е човешко право; подчертава сериозната си загриженост относно предизвикателствата за правото на прехрана, продоволствената сигурност и достъпността на храната в много страни по света; призовава ЕС, държавите членки и международната общност незабавно да положат допълнителни усилия за спиране на очертаващата се сериозна опасност от недостиг на храна; подчертава, че макар причините за тежкото положение с продоволствената сигурност да са няколко, то се е влошило от многобройните конфликти по света, включително настоящите конфликти в страни, които са големи световни износители на основни хранителни продукти, с огромни последици в редица части на света; решително осъжда използването или заплахата от продоволствена несигурност като политически инструмент за водене на война;

([28]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

100. подчертава със загриженост факта, че религията, убежденията или етническият произход могат да се използват като дискриминационен фактор при разпределянето на храна и хуманитарна помощ в контекста на продоволствената несигурност и хуманитарните кризи; призовава ЕС, неговите държави членки и Комисията да представят този въпрос на вниманието на правителствата на засегнатите трети държави;

Изменение на климата и околна среда

101. подчертава, че правата на човека, здравословната околна среда и борбата с изменението на климата са взаимно зависими; приветства напредъка за признаване на правото на чиста, здравословна и устойчива околна среда, както се посочва в Резолюция 76/300 на Общото събрание на ООН; подчертава своята признателност за съществената работа, извършена от защитниците на правата на човека в областта на околната среда, включително защитниците на земята и водата, журналистите, разследващите журналисти, лицата, подаващи сигнали за нередности, адвокатите и активистите на коренното население, за опазване и съхранение на околната среда въпреки заплахите от насилие срещу тях и риска за живота им; признава наред с това важната роля, която организациите на гражданското общество, както и коренното население са изиграли за опазването и закрилата на околната среда чрез неоценимата си дейност;

102. подчертава, че изменението на климата подкопава също така упражняването на правата на човека, включително правото на продоволствена сигурност, безопасна питейна вода, добри санитарни условия, здравеопазване и подходящо жилищно настаняване, както и правата на местните общности; отхвърля незаконната експлоатация на природните ресурси, която представлява голямо предизвикателство за устойчивостта и околната среда; освен това обръща внимание на рисковете за мира и сигурността, свързани с изменението на климата, тъй като продоволствената несигурност и недостигът на вода могат да доведат до конкуренция за природните ресурси, а впоследствие до нестабилност и конфликти в държавите и между тях; подчертава, че биологичното разнообразие и правата на човека са взаимосвързани и взаимно зависими, и припомня задълженията на държавите по отношение на правата на човека за опазване на биологичното разнообразие, от което тези права зависят, включително чрез осигуряване на участието на гражданите в решенията, свързани с биологичното разнообразие, и чрез гарантиране на достъп до ефективни правни мерки за защита в случаите на загуба и влошаване на биологичното разнообразие;

103. призовава ЕС да се стреми да противодейства на последиците от изменението на климата, наред с другото, чрез въвеждане на ефективни и устойчиви политически действия, и да се придържа към целите на Парижкото споразумение; призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат приноса си за борбата срещу изменението на климата и загубата на биологично разнообразие в световен мащаб, и по-специално да се погрижат стоките, внасяни от ЕС, да са произведени при зачитане на правата на човека, защитени от международното право, включително правата на коренното население, и да не допринасят за унищожаването или увреждането на природните екосистеми, по-специално на девствените и вековните гори, като използват балансиран подход, който не вреди на населението в трети държави; подчертава, че най-слабо развитите държави са най-уязвими пред изменението на климата, тъй като за тях е най-трудно да устоят на опустошителното му въздействие, въпреки че произвеждат малки количества парникови газове в сравнение с по-богатите държави;

Бизнес, търговия и права на човека

104. подчертава, че търговските споразумения често дават възможност на ЕС да работи съвместно с трети държави за подобряване на вътрешното им положение, като предоставят определени условия, които да послужат за повишаване на жизнения стандарт, и като осигуряват условия за подобряване на състоянието на правата на човека в тези страни; същевременно отбелязва, че в някои случаи подобрението в тези страни е незначително или въобще не се наблюдава; отбелязва, че прекомерните и експлоататорски стопански дейности често имат пагубно въздействие върху правата на човека в трети държави; припомня, че съгласно предвиденото в материалноправните клаузи на търговските споразумения държавите, които са страни по тях, трябва да зачитат, защитават и насърчават правата на човека, както е посочено във Всеобщата декларация за правата на човека, обичайното право и международните конвенции, по които те са страна;

105. призовава ЕС и държавите членки да осъдят най-категорично репресиите срещу гражданското общество, особено когато се прилагат в държави, с които ЕС е сключил ССТ, и да се ангажират ефективно с националните органи в тези държави, включително на най-високо равнище, за да се гарантира, че гражданското общество може да действа свободно, да участва в обществени дела и да наблюдава и документира изпълнението на ССТ; призовава ЕС да разглежда всяко нарушение на ангажиментите по ССТ, включително на посочените в главите относно търговията и устойчивото развитие и в клаузите за съществени елементи на споразуменията за партньорство и сътрудничество; в случай на сериозни или широко разпространени нарушения заявява, че ЕС следва да задейства клаузите за правата на човека, като предвиди обвързаност със специални условия и подходящи мерки на тази основа, включително създаването на специален орган за наблюдение на правата на човека, който да оценява спазването на ангажиментите в областта на правата на човека в рамките на ССТ и да предоставя препоръки на страните;

106. призовава ЕС да използва последователно клаузите в търговските споразумения, които защитават правата на човека, включително по-строг мониторинг и прилагане на ангажиментите в областта на правата на човека, както и да използва пълния потенциал на обвързаността с условия по отношение на правата на човека, за да предоставя преференциален достъп до своя пазар на трети държави; призовава по-специално за формулирането на по-тясна връзка между преференциалното третиране и напредъка в областта на правата на човека в преразгледания регламент относно Общата схема от преференции (ОСП+); призовава за по-голяма прозрачност на всички етапи от процедурата за предоставяне на статут по ОСП+, включително за подобрен диалог с гражданското общество и за предприемане на последващи действия във връзка с евентуални нарушения; призовава Комисията да информира в достатъчна степен Парламента по въпросите от тази област; призовава страните, участващи в преговорите за споразумения на ЕС или в установяването или укрепването на отношенията на ЕС с дадена трета държава, да разгледат възможността за отправяне на двустранна постоянна покана за наблюдение на съответните избори; подчертава, че тази възможност следва да бъде разгледана и във вече съществуващите споразумения; отново призовава Комисията систематично да извършва оценки на въздействието върху правата на човека като обръща внимание на рисковете от нарушения на правата на човека, преди да предостави преференциален режим на дадена държава, и да разследва и реагира бързо на всякакви нарушения, включително да отнеме статута по ОСП+, ако това е оправдано; подчертава необходимостта от подходящи ресурси и ясни процедури за правилно извършване на оценки на въздействието върху правата на човека и за наблюдение на прилагането на международните конвенции за правата на човека; във връзка с това призовава да бъдат увеличени човешките ресурси на засегнатите делегации на ЕС, за да могат да допринасят за тези оценки и за наблюдението от страна на ЕС на преференциалния достъп до пазара на ЕС в рамките на схемата ОСП+;

107. приветства предложението на Комисията за директива относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта като стъпка към поощряване на отговорно корпоративно поведение по отношение на човешките и трудовите права и правата, свързани с околната среда; подчертава, че е важно от дружествата да бъде търсена отговорност чрез съдебни механизми, включително гражданска отговорност; обръща внимание на това, че изискванията на директивата по отношение на отчитането на стратегиите относно устойчивостта и дължимата грижа следва да се прилагат за всички големи предприятия, както и за малките и средните предприятия, които са публично търгувани на борсата и извършват дейност във високорискови региони по света и икономически сектори; призовава за включване на специален член в директивата относно консултациите със заинтересованите страни, по-специално със засегнатите лица и местните общности, профсъюзите, представителите на работниците и защитниците на правата на човека;

108. осъжда всички форми на принудителен труд и съвременно робство; подчертава, че според последния доклад „Глобални оценки на съвременното робство“ в периода от 2016 до 2021 г. допълнителни 2,7 милиона души са били подложени на принудителен труд, като само в частния сектор броят им е достигнал 17,3 милиона души; приветства предложението на Комисията за регламент, който да забранява предлагането на продукти, произведени с принудителен труд, на пазара на Съюза; изтъква също така, че пандемията от COVID-19 изостри тази тенденция; набляга на обстоятелството, че кризата предизвика също влошаване на условията на труд за много работници, което в някои случаи е довело до принудителен труд; призовава ЕС и неговите държави членки да поемат инициатива в рамките на многонационални форуми за действия за премахване на принудителния труд и съвременното робство; припомня на държавите членки необходимостта от наказателно преследване и осъждане на тези дейности, извършвани както в държавите на произход, така и в групи с международна мобилност; повтаря призива си всички държави да прилагат изцяло ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека и призовава държавите — членки на ЕС, които все още не са приели национални планове за действие относно бизнес правата, да направят това възможно най-скоро; насърчава ЕС и неговите държави членки да участват конструктивно и активно в работата на отворената междуправителствена работна група на ООН относно транснационалните корпорации и други стопански предприятия по отношение на правата на човека и за целта да приемат мандат за преговори; счита, че това е необходима стъпка към утвърждаването и защитата на правата на човека;

109. осъжда зачестяващата практика авторитарни държави да поемат домакинството на големи спортни или културни мероприятия с цел повишаване на международната им легитимност, като същевременно ограничават още повече вътрешното несъгласие; призовава ЕС и неговите държави членки да започнат диалог с националните спортни федерации, корпоративните участници и организациите на гражданското общество относно начините им на участие в подобни прояви; призовава за разработването на политическа рамка на ЕС за спорта и правата на човека;

Правата на човека и цифровите технологии

110. подчертава, че правата на човека трябва да обхващат изцяло цифровата сфера и да бъдат защитени от незаконно използване на технологиите, както от държавни, така и от недържавни участници, които предоставят тези технологии или се възползват от тях; посочва рисковете, които цифровите технологии, включително изкуственият интелект, пораждат за личната свобода, правото на неприкосновеност на личния живот и демокрацията като цяло, и осъжда ролята на цифровите технологии за нарушаване на правата на човека, по-специално чрез наблюдение, мониторинг, тормоз и ограничаване на свободата на изразяване; изтъква заплахите, поставени от кампаниите за дезинформация в съчетание с цифрови инструменти; подчертава също така специфичната заплаха, която новите цифрови технологии представляват за защитниците на правата на човека, дейците на опозицията, журналисти и други, като контролират, ограничават и подкопават тяхната дейност; призовава

за по-интензивни усилия за създаване на цялостна глобална правна рамка за цифровите технологии, която да използва потенциалните ползи, предлагани от тези технологии за благосъстоянието на човека, при стриктно зачитане на правата на човека; набляга върху значението на едно отворено, свободно, стабилно и сигурно киберпространство, което отстоява основните ценности на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава; категорично подкрепя доброволните и необвързващи норми за отговорно поведение на държавите в киберпространството, включващи зачитането на неприкосновеността на личния живот и на основните права на гражданите; призовава за бързо приемане на Законодателния акт за изкуствения интелект (ИИ) като ефективен инструмент за гарантиране, че ИИ се използва за тази цел, със специален акцент върху високорисковия ИИ; призовава икономиката на вниманието, използвана, наред с другото, от платформите на социалните медии, да бъде включена в обхвата на високорисковия ИИ, за да се защитят уязвимите групи от дезинформация и манипулиране на общественото мнение;

111. изразява съжаление относно практиките на авторитарни режими, наред с другото, които ограничават достъпа на гражданите до интернет, включително прекъсвания на интернет по време на публични събрания и протести; призовава ЕС и неговите държави членки, в сътрудничество с други демократични държави, да инвестират в научни изследвания и технологии, позволяващи безпрепятствен и финансово приемлив глобален достъп до интернет; призовава ЕС да финансира научни изследвания в областта на ефективни цифрови начини за филтриране и противодействие на разпространяваните по цифров път фалшиви новини, дезинформация и злонамерена пропаганда;

o

o o

112. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на правителствата и на парламентите на държавите членки, на Съвета за сигурност на ООН, на генералния секретар на ООН, на председателя на 78-ата сесия на Общото събрание на ООН, на председателя на Съвета на ООН по правата на човека, на върховния комисар на ООН по правата на човека, както и на ръководителите на делегациите на ЕС.